

Raport z badania

„Zapotrzebowanie na zawody oraz kwalifikacje i kompetencje na lokalnych rynkach pracy w województwie podkarpackim

– edycja 2019”

**POWIAT
LUBACZOWSKI**

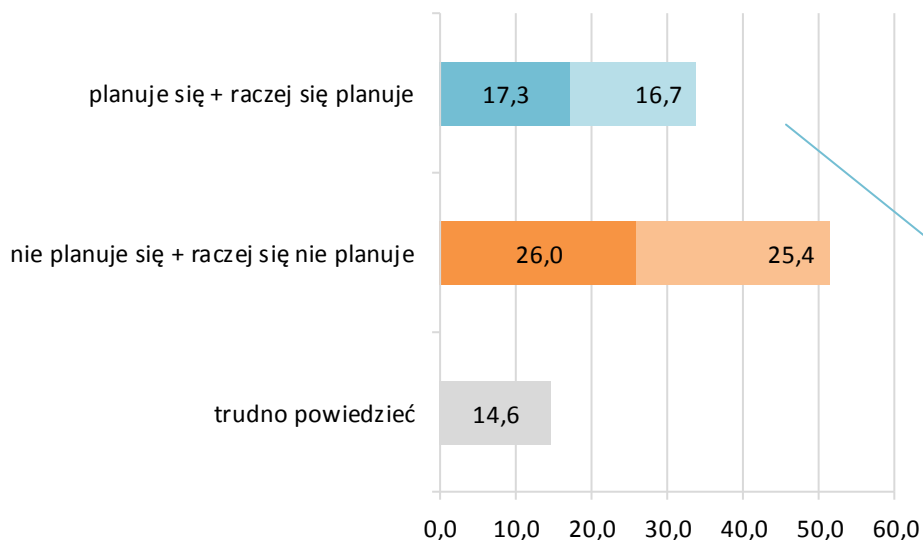

SPIS TREŚCI

1.	Planowane zatrudnienie.....	3
1.1	Powody planowanego zatrudniania pracowników	4
1.2	Planowane zatrudnienie w firmach różnej wielkości	5
1.3	Planowane zatrudnienie w różnych typach działalności	6
1.4	Plany zatrudnieniowe w perspektywie 3 lat	7
1.5	Plany zatrudnieniowe w perspektywie 5 lat	7
2.	Poszukiwani pracownicy – oczekiwania	8
2.1	Poszukiwani pracownicy w grupach zawodów	8
2.2	Poszukiwani pracownicy – oczekiwane wykształcenie.....	9
2.3	Poszukiwani pracownicy – oczekiwane doświadczenie zawodowe	10
2.4	Poszukiwani pracownicy – oczekiwane formalne potwierdzenie zawodu.....	11
2.5	Poszukiwani pracownicy – oczekiwane umiejętności	11
2.6	Poszukiwani pracownicy – oczekiwane kompetencje „miękkie”	13
3.	Problemy ze znalezieniem pracowników	14
3.1	Powody problemów ze znalezieniem pracowników	15
3.2	Problemy ze znalezieniem pracowników w firmach różnej wielkości.....	16
3.3	Problemy ze znalezieniem pracowników w różnych typach działalności	17
3.4	Dotychczasowe problemy ze znalezieniem pracowników a obecne plany zatrudnieniowe. 18	
3.5	Problemy ze znalezieniem pracowników w odniesieniu do stanowisk pracy	19
3.6	Sposoby rozwiązywania problemów ze znalezieniem pracowników	20
4.	Planowana redukcja zatrudnienia	21
4.1	Powody planowanej redukcji zatrudnienia	22
5.	Instrumenty powiatowych urzędów pracy wspierające tworzenie miejsc pracy	23
6.	Podstawowe informacje o badaniu.....	24
7.	Założenia metodologiczne badania	25
	Rozkład próby przedstawia się następująco:	25
	SPIS WYKRESÓW.....	27
	SPIS TABEL	27
	SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	27

1. Planowane zatrudnienie

Wykres 1 Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy (w %)¹

1/3 pracodawców (34,0%) w powiecie lubaczowskim deklaruje plany zatrudnieniowe w ciągu najbliższych 12 miesięcy!

Nieznacznie więcej jest w tej grupie deklaracji zdecydowanych – „planuje się zatrudnienie” (17,3%) w stosunku do postaw umiarkowanie pozytywnych – „raczej się planuje zatrudnienie” (16,7%).

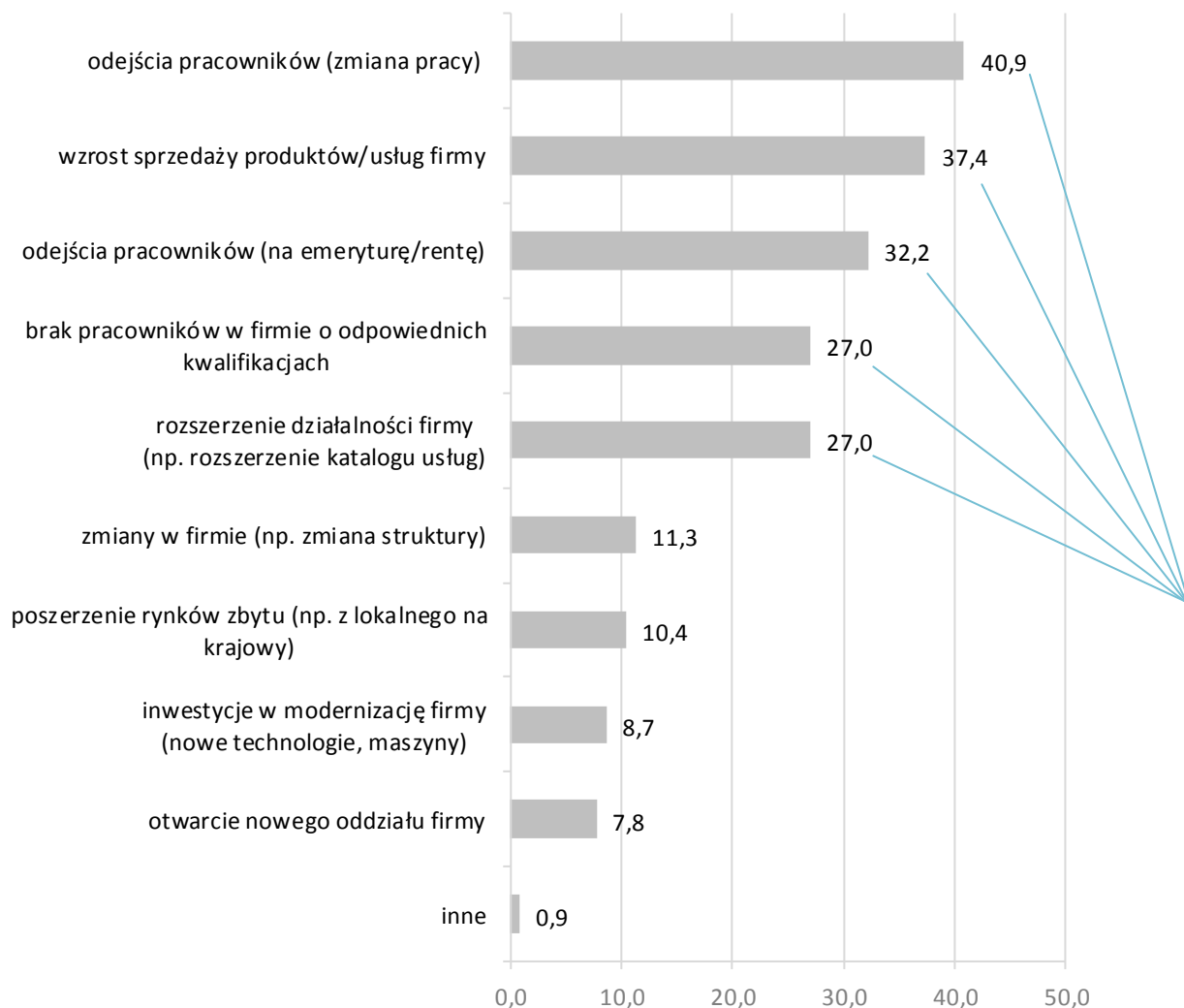
Co siódmy pracodawca (14,6%) nie potrafi określić, czy będzie zatrudniać – oznacza to, że przynajmniej zastanawia się nad taką możliwością mimo tego, że nie składa deklaracji w tym względzie.

Jednocześnie ogromne wrażenie robi liczba osób planowanych do zatrudnienia! W badaniu – w części dotyczącej powiatu lubaczowskiego – wzięło udział 348 pracodawców, z czego 1/3 potwierdziła, że planuje zatrudnić pracowników w ciągu najbliższych 12 miesięcy. Pracodawcy ci wskazywali zawody poszukiwanych osób i jednocześnie dookreślali ile osób w takich zawodach potrzebują. Łącznie ta część pracodawców wskazała na 8 403 osoby planowane do zatrudnienia. Liczba ta robi tym większe wrażenie, jeśli uświadomimy sobie, że w momencie rozpoczynania badania w powiecie lubaczowskim funkcjonowało 3 519 podmiotów gospodarki narodowej.

¹Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy, stanowi załącznik nr 1 do raportu.

1.1 Powody planowanego zatrudniania pracowników

Wykres 2 Powody planowanego zatrudniania pracowników (w %)

Dlaczego pracodawcy deklarują coraz większe plany zatrudnieniowe?

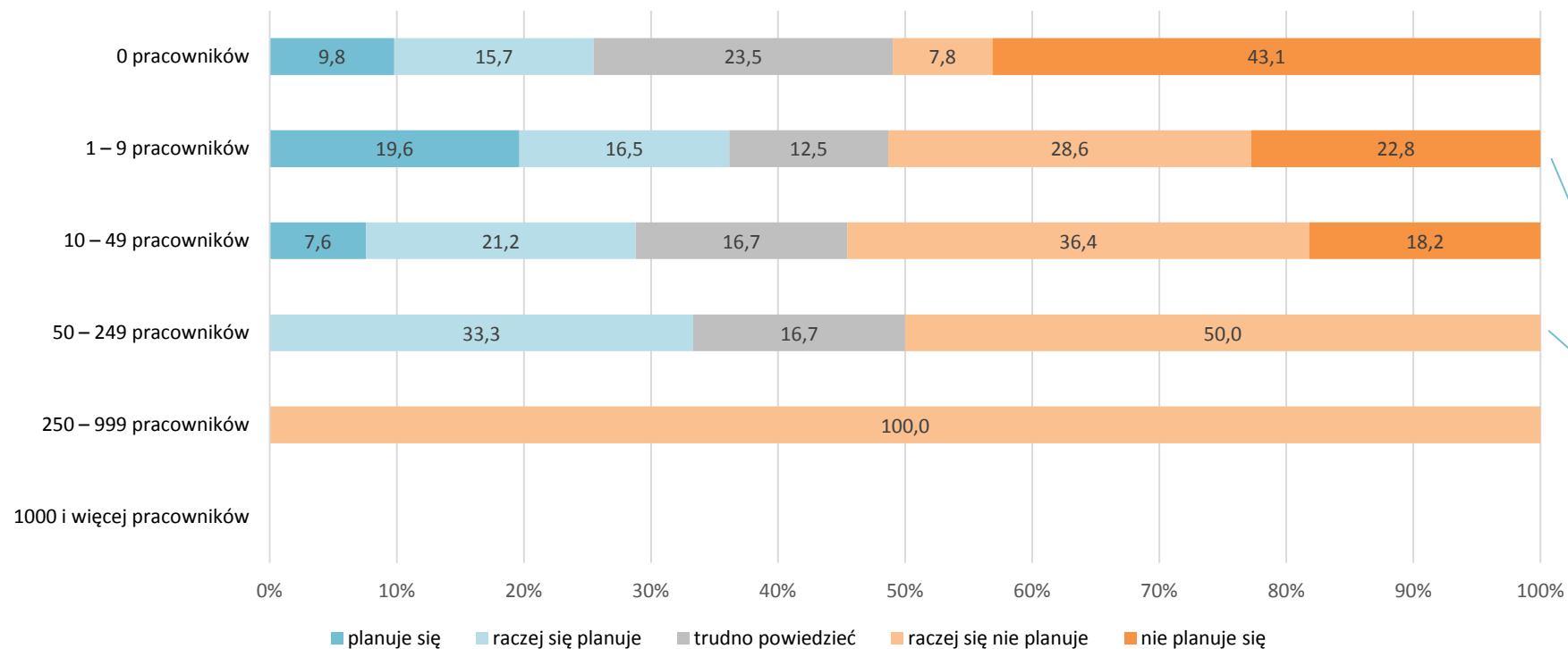
Okazuje się, że wśród najczęstszych powodów planowanego zatrudniania pracowników wskazywane są takie, które wiążą się z fluktuacją pracowników bądź niedostosowaniem ich kwalifikacji do potrzeb pracodawców:

- 40,9% pracodawców wskazuje na odejścia pracowników związane ze zmianą pracy;
- 32,2% wskazuje na odejścia związane z przejściem na emeryturę/rentę;
- 27,0% wskazuje na brak pracowników o odpowiednich kwalifikacjach.

Wśród powodów związanych z funkcjonowaniem i rozwojem firmy na pierwszy plan wysuwa się wzrost sprzedaży produktów/usług firmy (37,4% pracodawców) oraz często będące jego wynikiem – rozszerzenie działalności firmy (27,0%).

1.2 Planowane zatrudnienie w firmach różnej wielkości

Wykres 3 Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy – w firmach różnej wielkości(w %)

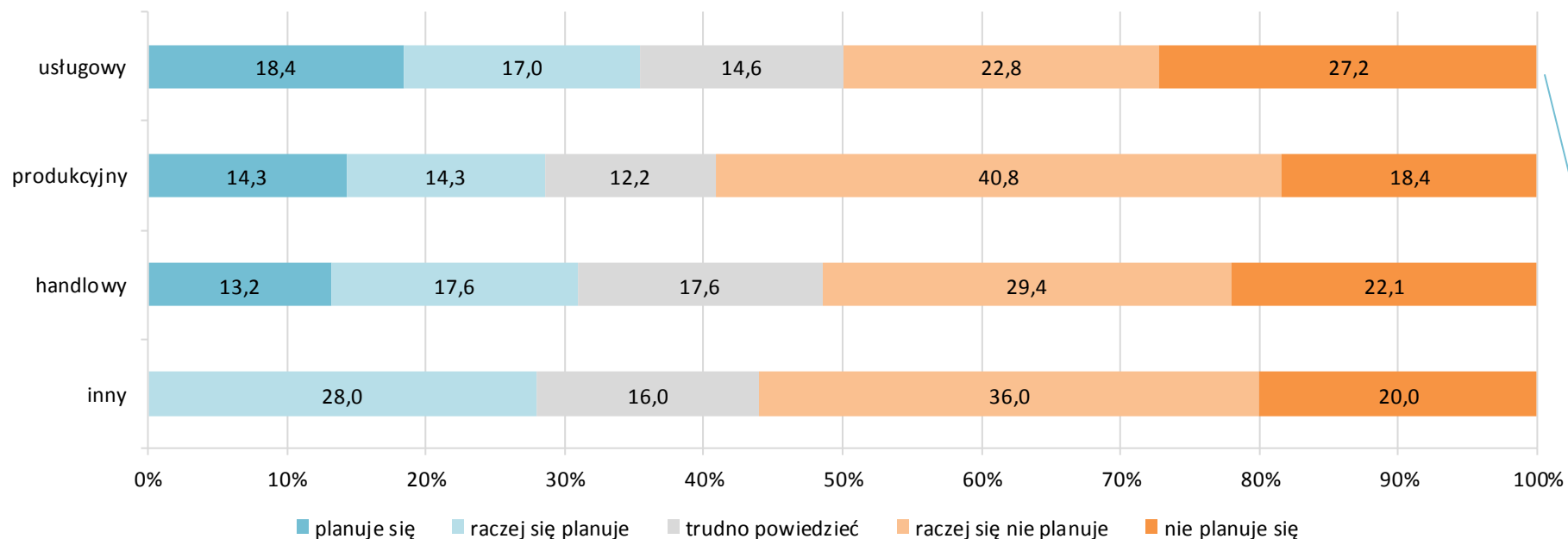
Najwięcej pracodawców potwierdza plany zatrudnienia pracowników wśród firm mikro bez podmiotów nie zatrudniających pracowników (36,1%) oraz średnich (33,3%). Poszerzenia kadry nie zadeklarowali przedstawiciele firm dużych.

Warto zwrócić uwagę, że pracowników poszukuje 1/4 właścicieli jednoosobowych podmiotów gospodarczych (25,5%) – co wskazuje na dążenie do ich rozwoju.

Brak danych przy kategorii firm bardzo dużych (zatrudniających powyżej 1 000 pracowników) oznacza, że w powiecie lubaczowskim takich firm nie było w momencie realizacji badania.

1.3 Planowane zatrudnienie w różnych typach działalności

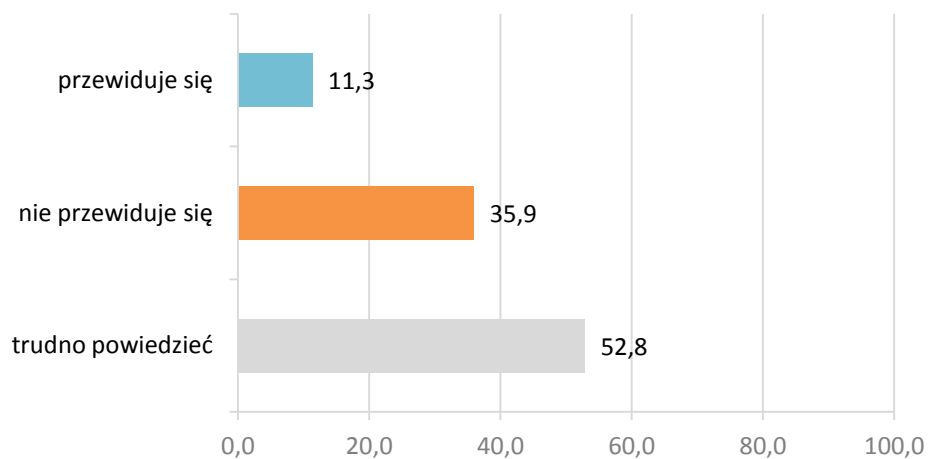
Wykres 4 Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy – w różnych typach działalności (w %)

Pracowników zamierzają zatrudniać pracodawcy w każdym typie działalności – najwięcej pracodawców deklaruje takie plany w działalności usługowej (35,4%), niewiele mniej w handlowej (30,8%).

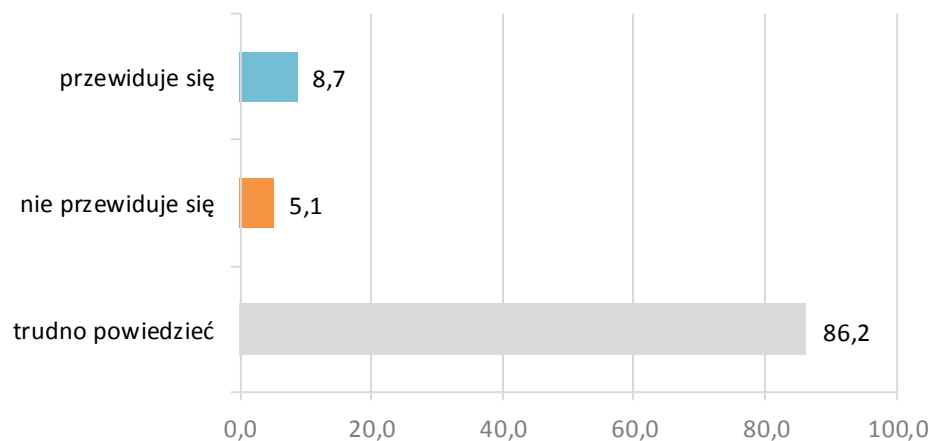
1.4 Plany zatrudnieniowe w perspektywie 3 lat

Wykres 5 Przewidywane zatrudnienie w perspektywie 3 lat (w %)²

1.5 Plany zatrudnieniowe w perspektywie 5 lat

Wykres 6 Przewidywane zatrudnienie w perspektywie 5 lat (w %)³

² Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 3 lat, stanowi załącznik nr 2 do raportu.

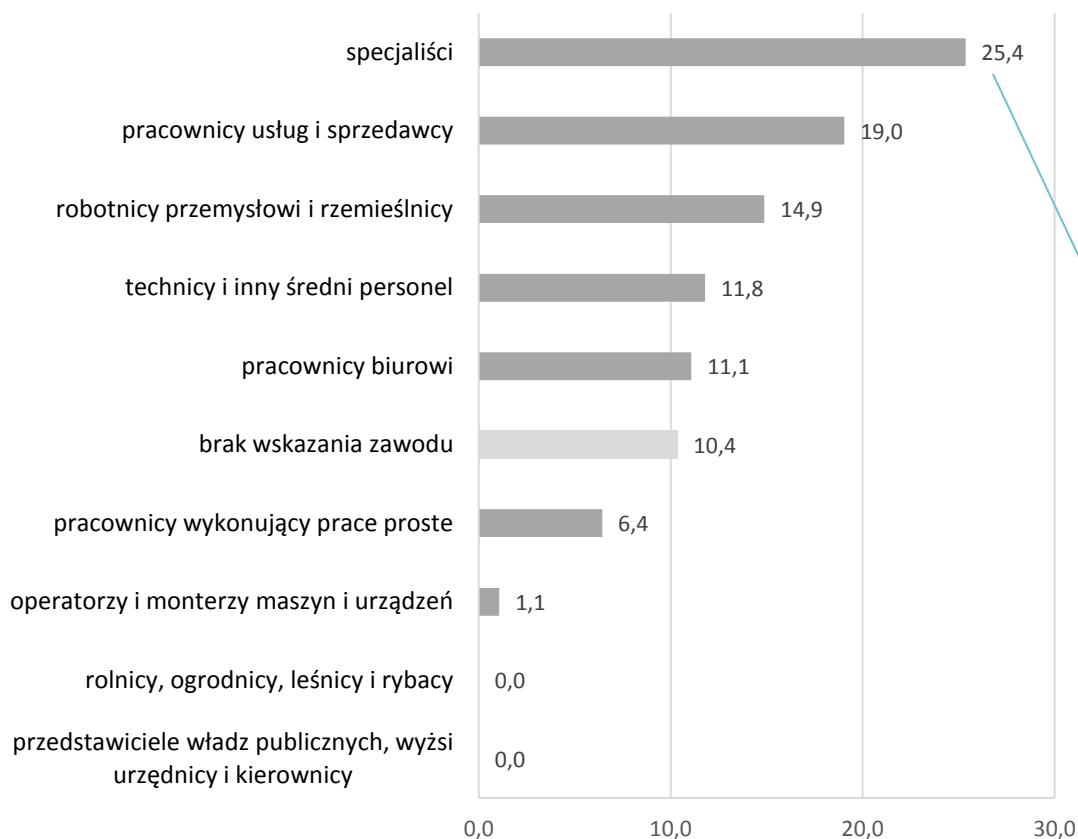
³ Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 5 lat, stanowi załącznik nr 3 do raportu.

2. Poszukiwani pracownicy – oczekiwania

Wszystkie informacje dotyczące wymagań względem kandydatów do pracy odnoszą się do liczby pracowników, których pracodawcy planują zatrudnić w perspektywie 12 miesięcy.

2.1 Poszukiwani pracownicy w grupach zawodów

Wykres 7 Poszukiwani pracownicy w grupach zawodów (w %)

Biorąc pod uwagę liczbę pracowników planowanych do zatrudnienia – najczęściej planuje się zatrudnić specjalistów (25,4%).

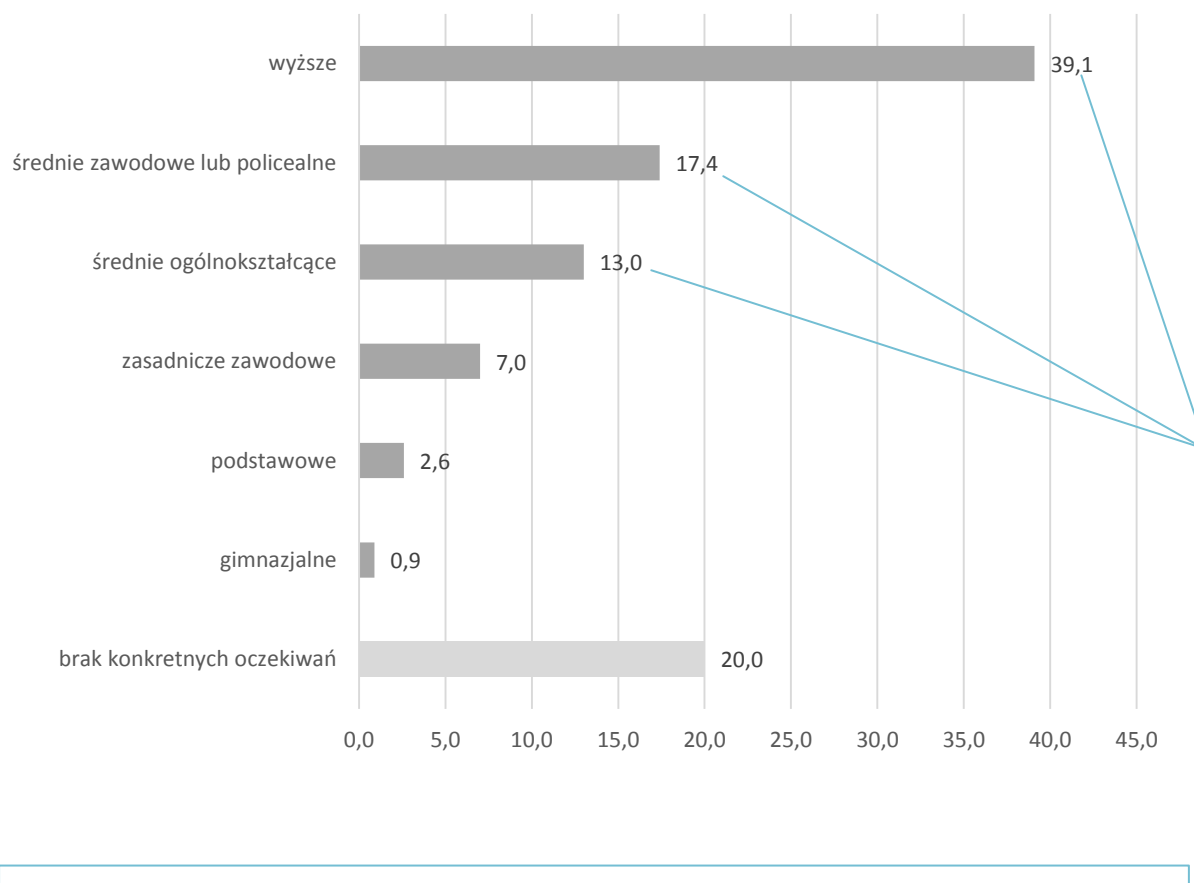
Niższe, ale nadal dwucyfrowe odsetki wskazują na potrzebę zatrudnienia:

- 1) pracowników usług i sprzedawców (19,0%poszukiwanych osób),
- 2) robotników przemysłowych i rzemieślników (14,9%),
- 3) techników i przedstawicieli innego średniego personelu (11,8%),
- 1) pracowników biurowych (11,1%).

Jednocześnie w stosunku do co dziesiątej poszukiwanej osoby (10,4%)pracodawcy nie potrafi określić, jaki zawód będzie pożądanym.

2.2 Poszukiwani pracownicy – oczekiwane wykształcenie

Wykres 8 Poziom wykształcenia oczekiwany od kandydatów do pracy (w %)

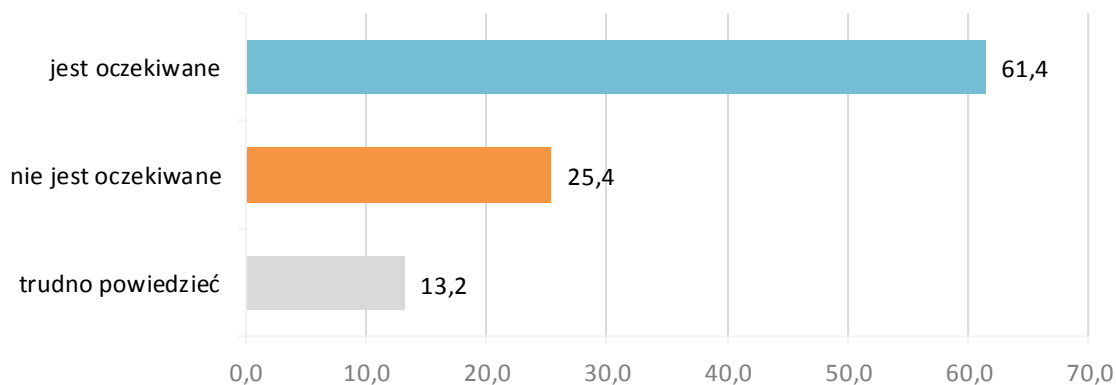
W ujęciu ogólnym najbardziej pożądanymi do pracy są osoby z wykształceniem wyższym (39,1%).

Jednocześnie 30,4% osób poszukiwanych na rynku pracy to osoby z wykształceniem zawodowym (zasadniczym zawodowym i średnim zawodowym lub policealnym).

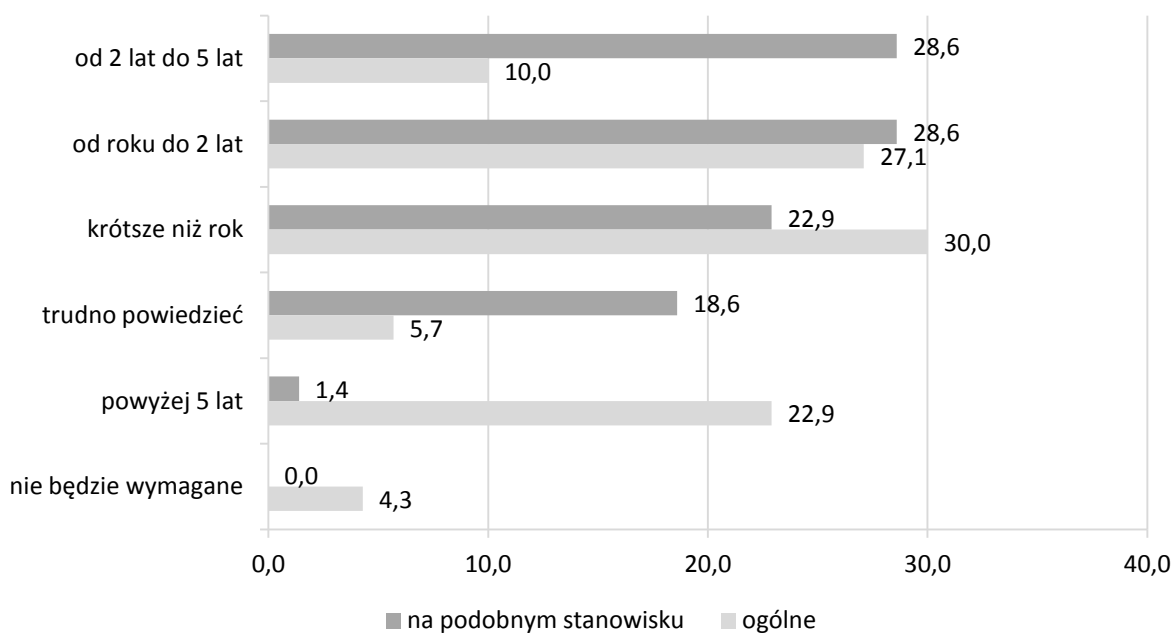
Równie ważną informacją jest taka, że wobec co piątego kandydata do pracy (20,0%) pracodawcy nie mają konkretnych oczekiwań dotyczących poziomu wykształcenia.

2.3 Poszukiwani pracownicy – oczekiwane doświadczenie zawodowe

Wykres 9 Doświadczenie zawodowe oczekiwane od kandydatów do pracy (w %)

Wykres 10 Wymiar doświadczenia zawodowego oczekiwanego od kandydatów do pracy (w %)

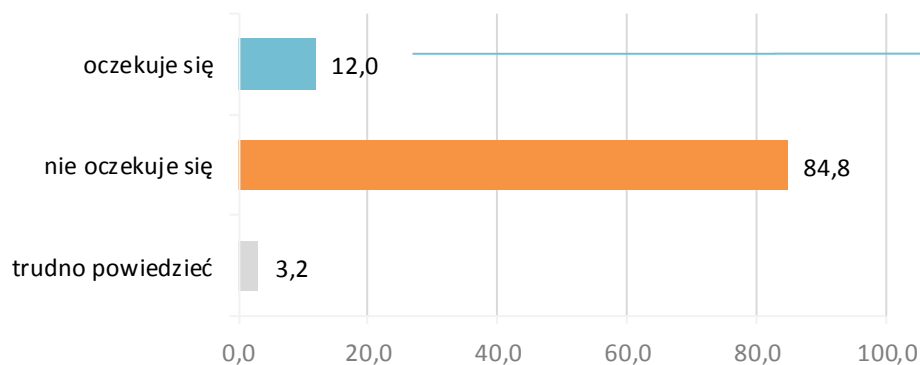
Pracodawcy oczekują doświadczenia zawodowego od blisko 2/3 kandydatów do pracy (61,4%).

Można stwierdzić, że wymagania względem posiadanego doświadczenia zawodowego nie są wygórowane:

- w odniesieniu do doświadczenia na podobnym stanowisku – od ponad połowy pracowników (51,5%) oczekuje się doświadczenia nie dłuższego niż 2 lata, a względem aż 80,1% pracowników – nie dłuższego niż 5 lat;
- w odniesieniu do doświadczenia ogólnego – od ponad połowy pracowników (57,1%) oczekuje się doświadczenia nie dłuższego niż 2 lata.

2.4 Poszukiwani pracownicy – oczekiwane formalne potwierdzenie zawodu

Wykres 11 Formalne potwierdzenie zawodu oczekiwane od kandydatów do pracy (w %)

Pracodawcy oczekują formalnego potwierdzenia jedynie od co ósmego kandydata do pracy (12,0%).

2.5 Poszukiwani pracownicy – oczekiwane umiejętności

Wykres 12 Umiejętności oczekiwane od kandydatów do pracy (w %)

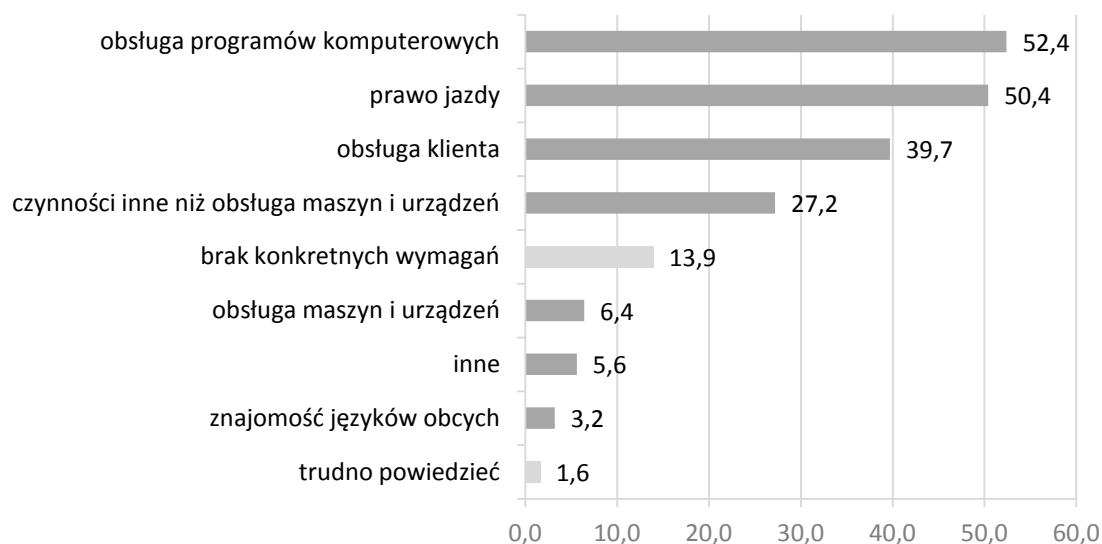

Tabela 1 Umiejętności oczekiwane od kandydatów do pracy – w odniesieniu do wielkich grup zawodów (w %)

Wielka grupa zawodów zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności	obsługa urządzeń i maszyn	wykonywanie czynności innych niż obsługa urządzeń	obsługa programów komputerowych	znajomość języków obcych	prawo jazdy	obsługa klienta	inne	trudno powiedzieć	brak konkretnych oczekiwań
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
Specjaliści	0,0	20,2	50,2	0,0	81,7	61,0	0,5	0,0	1,9
Technicy i inny średni personel	32,3	16,2	41,4	2,0	24,2	22,2	7,1	1,0	14,1
Pracownicy biurowi	0,0	24,7	64,5	0,0	64,5	63,4	1,1	0,0	23,7
Pracownicy usług i sprzedawcy	0,6	9,4	47,5	0,0	41,9	39,4	1,3	0,0	15,6
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2,4	15,2	47,2	1,6	55,2	51,2	0,0	0,0	20,8
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	22,2	33,3	22,2	22,2	66,7	33,3	0,0	0,0	0,0
Pracownicy wykonujący prace proste	0,0	5,6	51,9	0,0	63,0	55,6	1,9	1,9	0,0
Brak wskazania zawodu	0,0	31,0	41,4	0,0	66,7	41,4	0,0	0,0	32,2

W kontekście poszukiwanych u kandydatów do pracy umiejętności – najbardziej oczekiwane są te, które dotyczą obsługi programów komputerowych (52,4%), prawa jazdy (50,4%), obsługi klienta (39,7%) oraz czynności innych niż obsługa maszyn i urządzeń (27,2%).

W odniesieniu do co siódmego stanowiska pracy (13,9%) pracodawcy nie wskazują konkretnych oczekiwań dotyczących posiadanych umiejętności.

Tabela 1 zawiera dane dotyczące oczekiwań pracodawców względem umiejętności kandydatów do pracy – w poszczególnych grupach zawodów. Kolorem niebieskim wyróżniono wartości powyżej 25,0%.

2.6 Poszukiwani pracownicy – oczekiwane kompetencje „miękkie”⁴

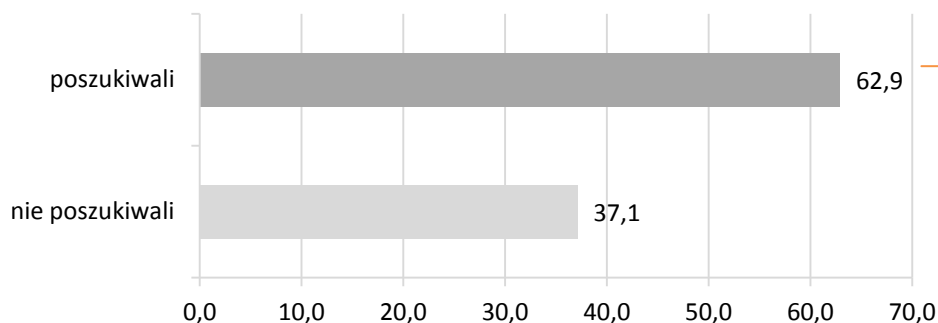
Tabela 2 Kompetencje „miękkie” oczekiwane przez pracodawców (wskazane w pytaniu otwartym)

Kompetencje (ranking wg częstości występowania wśród odpowiedzi pracodawców)		
osobiste	społeczne	menedżerskie
odpowiedzialność	umiejętność współpracy w grupie	delegowanie zadań
samodzielność	otwartość na innych	rozwiązywanie konfliktów
chęć do pracy	asertywność / posiadanie własnego zdania	motywowanie
punktualność	komunikatywność	umiejętność zarządzania zespołem
rzetelność	umiejętność uczenia innych	
umiejętności i uprawnienia fachowe	empatia	
dobra organizacja pracy	bezkonfliktowość	
wysoka kultura osobista	umiejętność obsługi klienta	
inicjatywność		
kreatywność		
profesjonalizm		
dążenie do realizacji celów		
elastyczność		
poczucie humoru		
chęć do nauki i rozwoju		
cierpliwość		
uczciwość		
odporność na stres		
dyspozycyjność		
lojalność		
pracowitość		

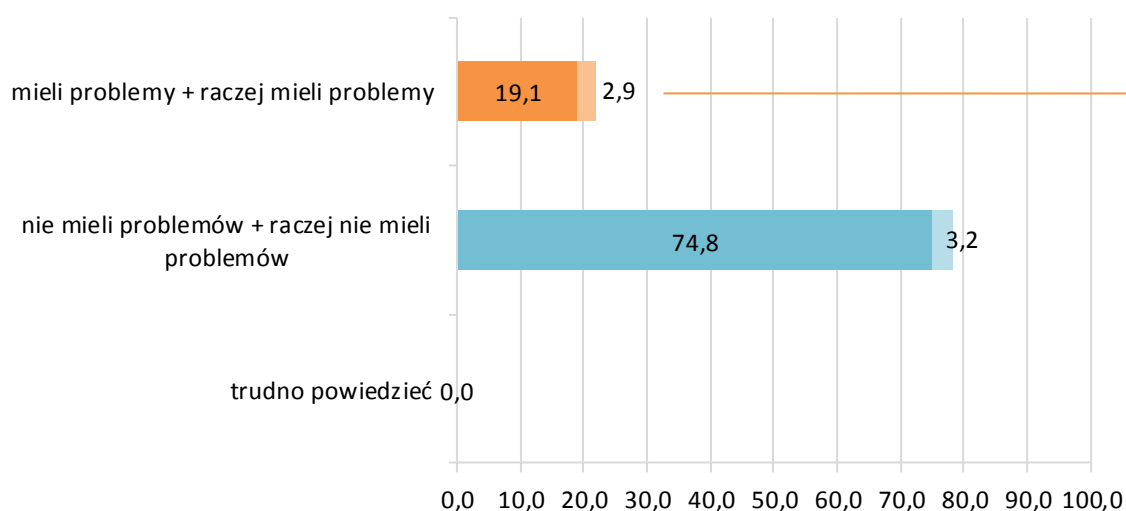
⁴Odpowiedzi pracodawców zakodowano, a cechy bliskoznaczne pogrupowano – zgodnie z listą wskazaną w tabeli 2.

3. Problemy ze znalezieniem pracowników

Wykres 13 Poszukiwanie pracowników przez pracodawców w ciągu ostatnich 3 lat (w %)

Wykres 14 Problemy pracodawców ze znalezieniem pracowników w ciągu ostatnich 3 lat (w %)

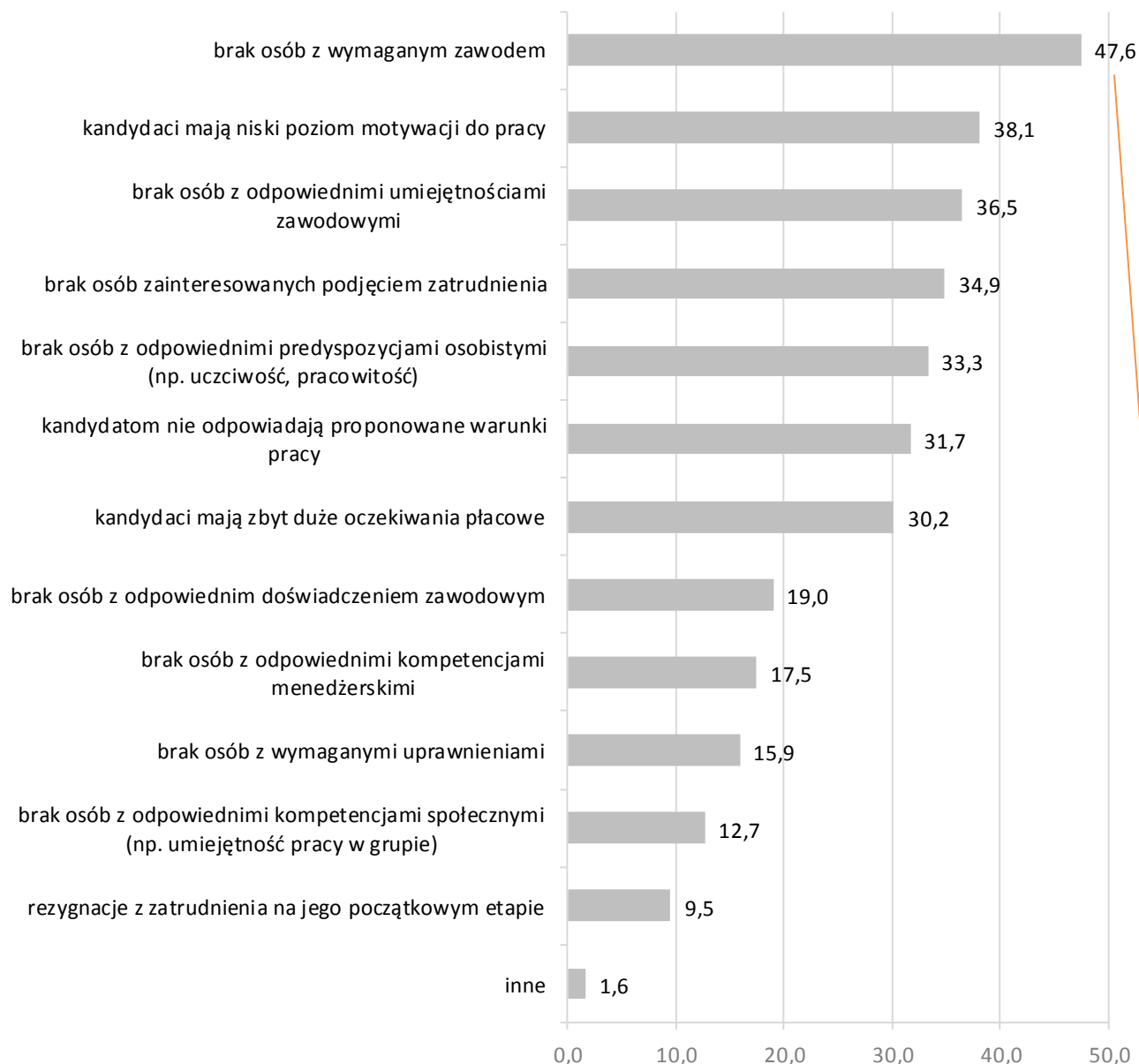

W całej grupie pracodawców w powiecie lubaczowskim blisko 2/3 z nich (62,9%) w ciągu ostatnich 3 lat poszukiwało pracowników.

Co piąty pracodawca (22,0%) spośród tych, którzy w ostatnich 3 latach poszukiwali pracowników odpowiednich do potrzeb firmy, miał problem z ich znalezieniem!

3.1 Powody problemów ze znalezieniem pracowników

Wykres 15 Powody problemów pracodawców ze znalezieniem pracowników (w %)

Wśród powodów problemów ze znalezieniem pracowników, na które zwracali uwagę pracodawcy, wysokie odsetki wskazań dotyczyły obszaru niedostosowania kwalifikacji – braku osób z wymaganym zawodem (47,6% pracodawców), z odpowiednimi umiejętnościami zawodowymi (36,5%), z odpowiednim doświadczeniem zawodowym (19,0%).

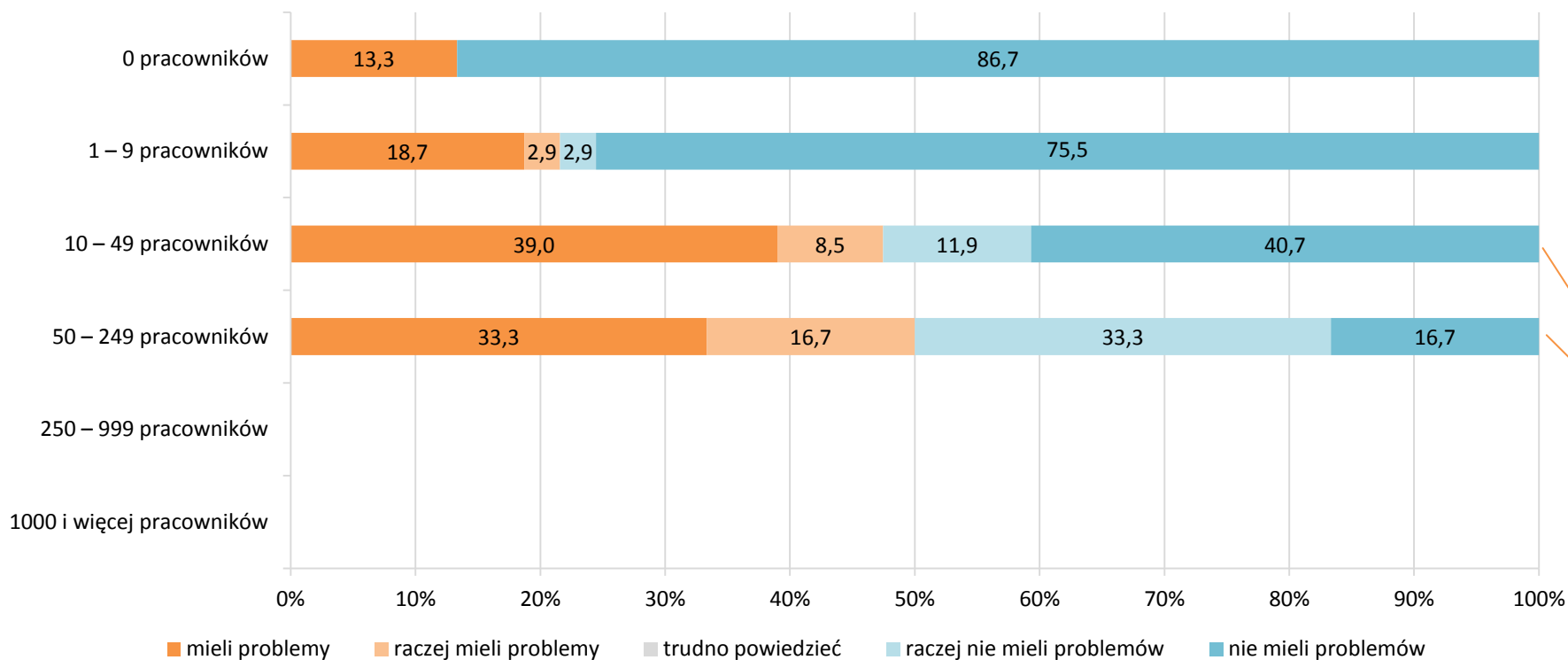
Jednocześnie jako drugi na liście znalazł się powód w postaci niskiego poziomu motywacji do pracy u kandydatów – wskazało na niego 38,1% pracodawców. Na powiązany z nim brak osób zainteresowanych podjęciem zatrudnienia wskazało niewiele mniej, bo 34,9% pracodawców.

1/3 pracodawców (33,3%) wskazała również na problem braku odpowiednich predyspozycji osobistych.

Jednocześnie niemal co trzeci pracodawca (31,7%) mówi o tym, że kandydatom nie odpowiadają proponowane warunki pracy i również co trzeci (30,2%), że kandydaci mają zbyt duże oczekiwania płacowe.

3.2 Problemy ze znalezieniem pracowników w firmach różnej wielkości

Wykres 16 Problemy pracodawców ze znalezieniem pracowników – w firmach różnej wielkości (w %)

Najwięcej pracodawców w ciągu ostatnich 3 lat miało problem ze znalezieniem pracowników w grupie firm średnich (50,0%) oraz niewiele mniej w małych (47,5%).

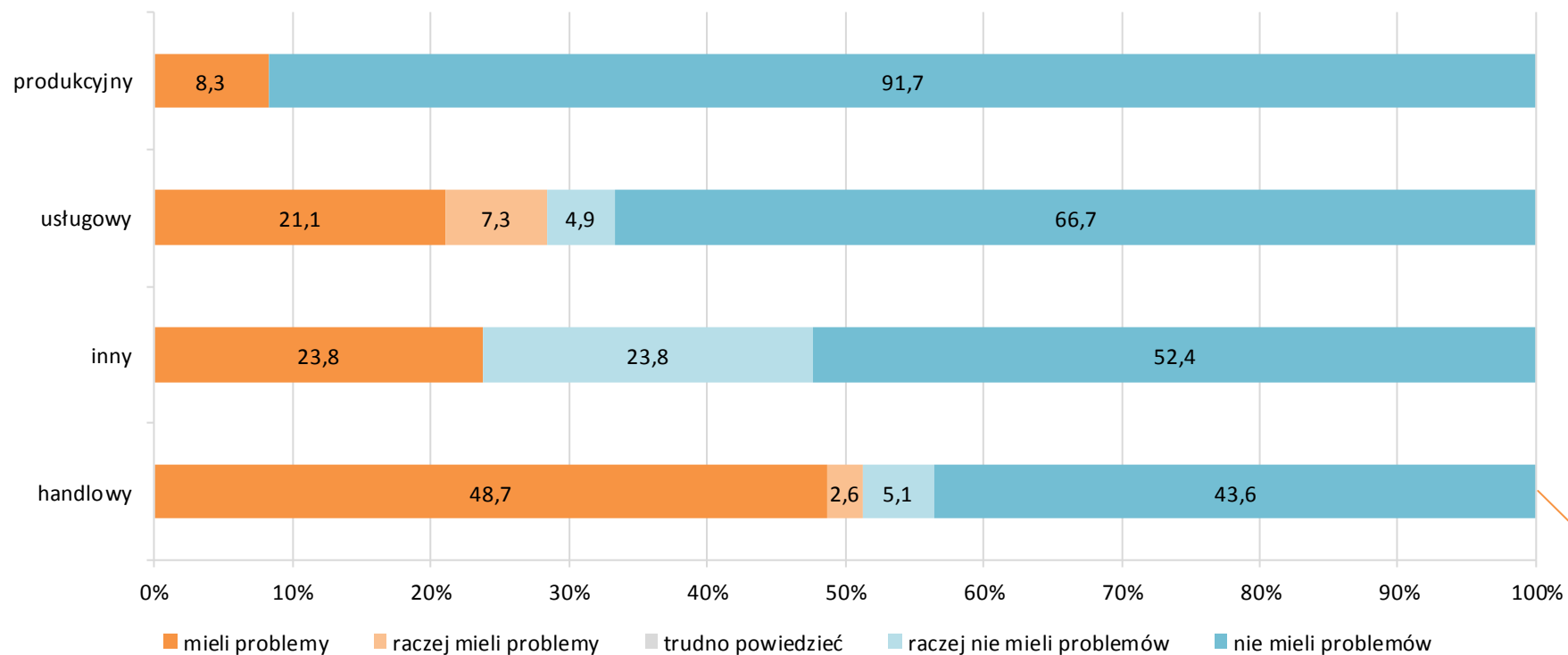
Warto zauważyć, że blisko co ósmy właściciel jednoosobowej działalności gospodarczej (13,3%) również zgłosił problem ze znalezieniem pracowników – okazuje się więc, że problem niedoboru kadrowego dotyka również część z tych najmniejszych podmiotów mikro, które są na początku drogi w rozwoju zasobów kadrowych.

Brak danych przy kategorii firm:

- dużych (250-999 pracowników) oznacza, że pracodawcy z tej grupy nie poszukiwali pracowników w ciągu ostatnich 3 lat,
- bardzo dużych (powyżej 1 000 pracowników) oznacza, że w powiecie lubaczowskim takich firm nie było w momencie realizacji badania.

3.3 Problemy ze znalezieniem pracowników w różnych typach działalności

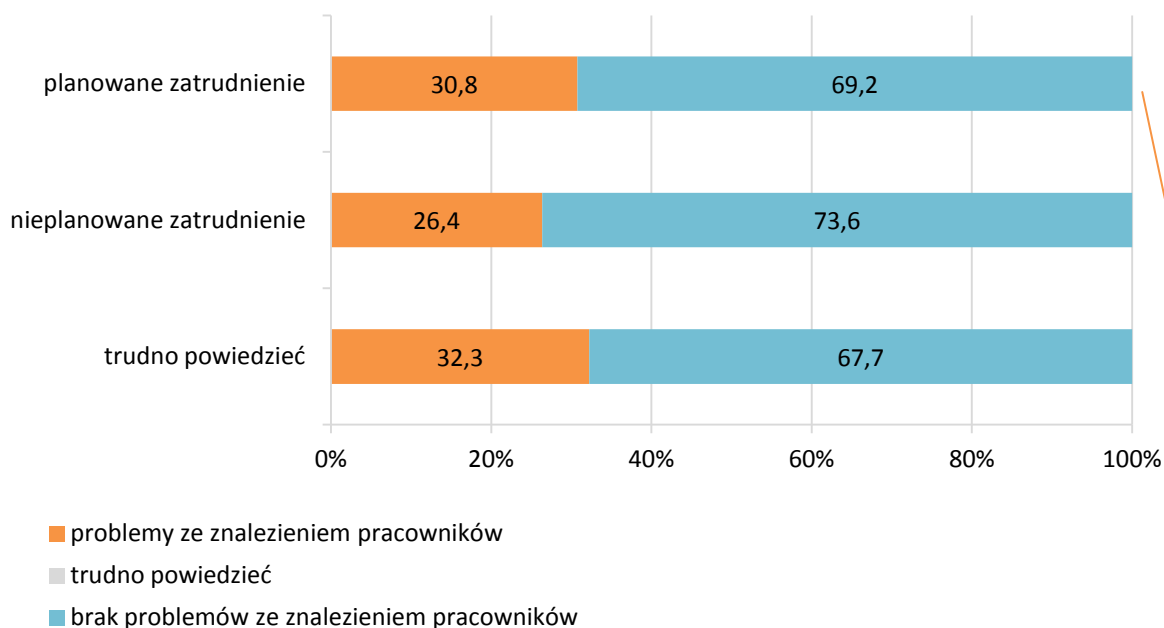
Wykres 17 Problemy pracodawców ze znalezieniem pracowników – w różnych typach działalności (w %)

Najwięcej pracodawców, bo ponad połowa (51,3%), zgłosiło problem ze znalezieniem pracowników w działalnościach, których typ nie został wyraźnie określony (kategoria „inny” – np. instytucje publiczne, organizacje pozarządowe).

3.4 Dotychczasowe problemy ze znalezieniem pracowników a obecne plany zatrudnieniowe

Wykres 18 Dotychczasowe problemy ze znalezieniem pracowników a obecne plany zatrudnieniowe (w %)

W kontekście planów zatrudnieniowych pracodawców istotne jest sprawdzenie, jaki wpływ na te plany mają dotychczasowe problemy ze znalezieniem pracowników – czy nie decydują o dalszym zahamowaniu rozwoju liczebnego danej firmy. Sytuacja, w której firmy najczęściej poszukujące kandydatów do pracy mają z tym problem jest w pewien sposób naturalna (firmy rzadziej poszukujące pracowników rzadziej trafią na trudności z tym związane) – jednak niebezpieczne byłoby, gdyby *gros* pracodawców, którzy doświadczyli tego typu problemów przesunęło się do grupy nieplanujących zatrudnienia – oznaczałoby to rezygnację z poszukiwania kolejnych kandydatów do pracy z powodu zniechęcenia, braku wiary w sukces rekrutacji.

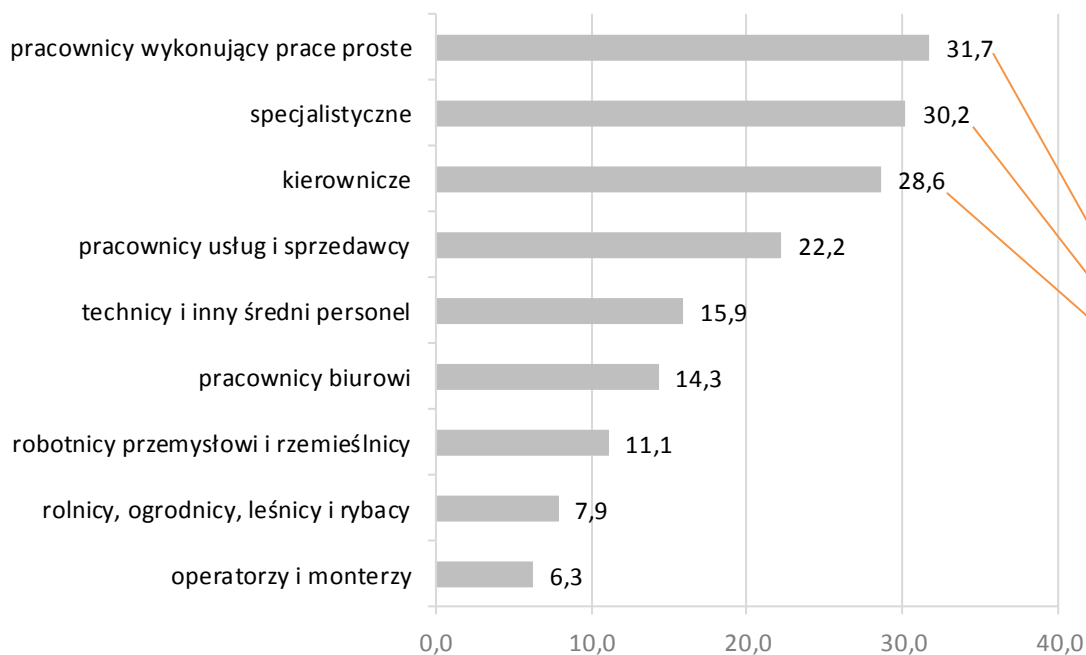
W zestawieniu dotyczącym obecnych planów zatrudnieniowych pracodawców i problemów, których doświadczali przy poszukiwaniu pracowników wyraźnie widać, że na takie trudności napotykali wszyscy pracodawcy.

Największy odsetek pracodawców (32,3%), którzy doświadczyli problemów ze znalezieniem pracowników, jest w grupie tych, którzy nie potrafią stwierdzić czy będą zatrudniać. Niewiele mniejszy (30,8%) jest wśród pracodawców planujących poszerzenie kadry w ciągu najbliższych 12 miesięcy – a więc na razie nie rezygnują oni z dalszych prób znalezienia pracowników pomimo wcześniejszych trudności.

Natomiast w grupie nie planującej poszerzenia kadry trudności ze znalezieniem pracowników doświadczał

3.5 Problemy ze znalezieniem pracowników w odniesieniu do stanowisk pracy

Wykres 19 Odsetek pracodawców, którzy zgłaszają problem ze znalezieniem pracowników na określone stanowiska pracy

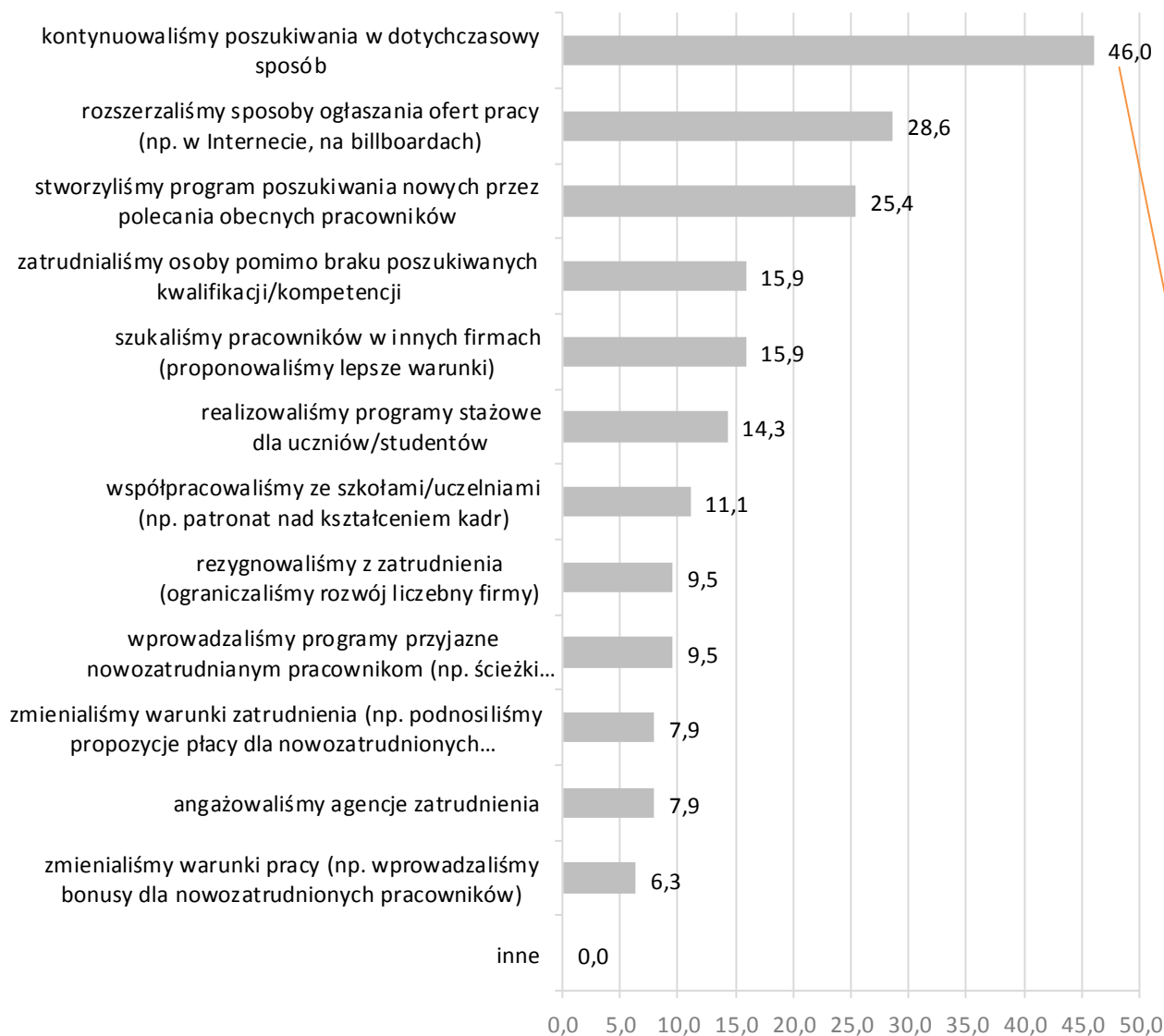
W sytuacji poszukiwania pracowników najczęściej pracodawców zgłasza problem z pozyskaniem:

- 1) pracowników wykonujących prace proste (31,7% pracodawców),
- 2) osób na stanowiska specjalistyczne (30,2%),
- 3) osób na stanowiska kierownicze (28,6%).

Jednocześnie częściej niż co piąty pracodawca (22,2%) miał trudności ze znalezieniem pracowników usług i sprzedawców.

3.6 Sposoby rozwiązywania problemów ze znalezieniem pracowników

Wykres 20 Sposoby rozwiązywania problemów ze znalezieniem pracowników (w %)

W reakcji na problem ze znalezieniem pracowników najczęściej pracodawców radziło sobie poszukując tych osób w dotychczasowy sposób (46,0%). Nieco ponad 1/4 (28,6%) zdecydowała się na rozszerzenie sposobów ogłaszania ofert pracy.

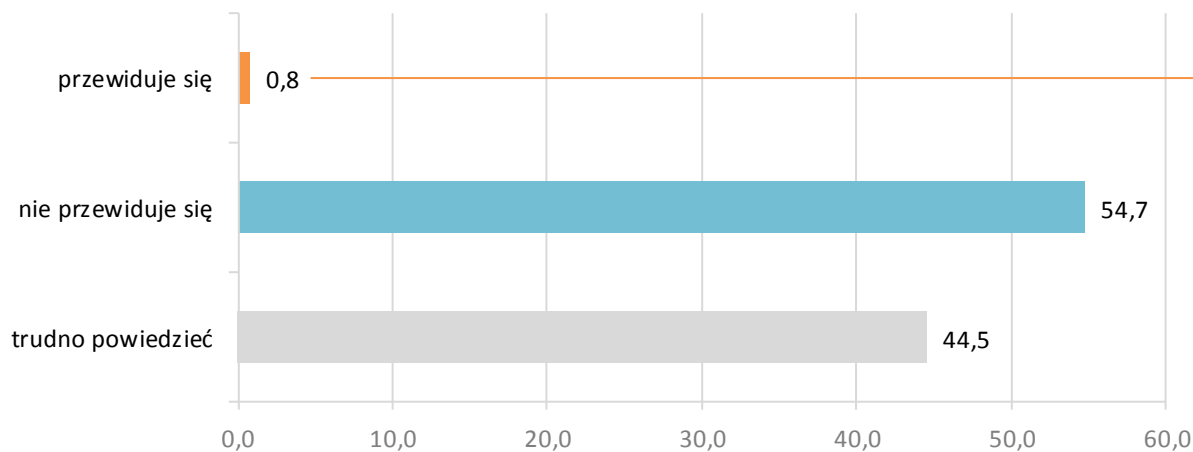
Należy zwrócić uwagę na fakt, że w sytuacji niedoboru odpowiednich kandydatów do pracy co czwarty pracodawca (25,4%) stworzył program poszukiwania nowych przez polecenia obecnych pracowników, a co szósty (15,9%) zatrudnił osoby pomimo tego, że nie posiadały one wymaganych kwalifikacji/kompetencji. Również co szósty pracodawca (15,9%) szukał pracowników w innych firmach proponując im lepsze warunki za zmianę zatrudnienia.

Jednocześnie część pracodawców potwierdziło, że stosowanym przez nich sposobem zachęcania do zatrudnienia były specyficzne (lepsze) proponowane warunki zatrudnienia, ale nie było ich wielu – co jedenasty (9,5%) wprowadzał programy przyjazne nowozatrudnionym osobom (np. ścieżki awansu i szkoleń), co trzynasty (7,9%) przyznał, że proponował zmianę warunków zatrudnienia w postaci np. propozycji wyższych płac dla nowozatrudnionych osób, a co szesnasty (6,3%) zmieniał warunki pracy np. poprzez wprowadzanie bonusów dla nowozatrudnionych pracowników.

Co siódmy pracodawca (14,3%) angażował się w przygotowanie przyszłych kadr realizując programy stażowe dla uczniów/studentów, a co dziewiąty (11,1%) podejmując ze szkołami/uczelniami współpracę np. w formie patronatu nad kształceniem kadr.

4. Planowana redukcja zatrudnienia

Wykres 21 Planowana redukcja zatrudnienia w perspektywie 12 miesięcy (w %)

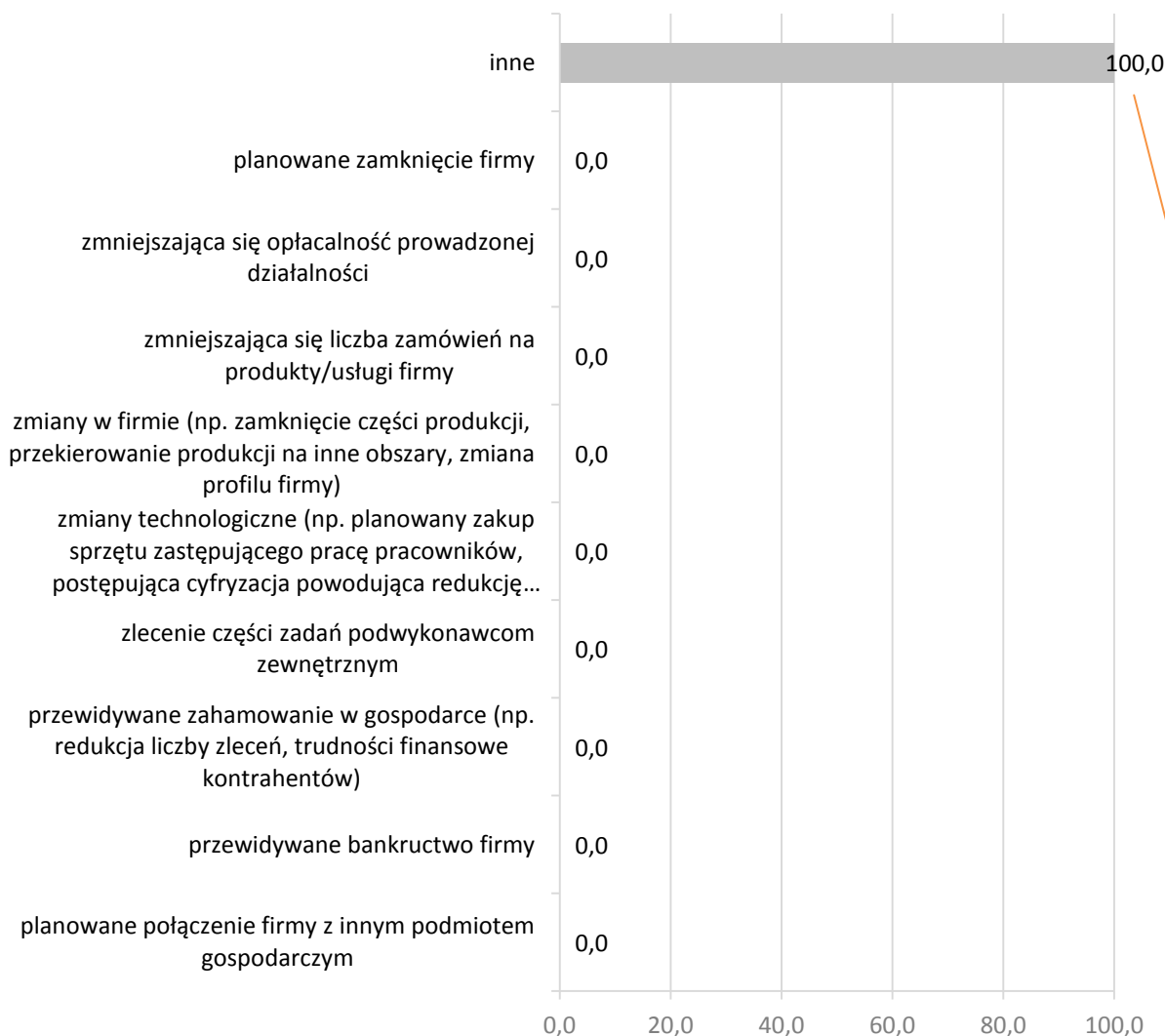

Plany redukcji zatrudnienia zadeklarowało 0,8% pracodawców – w zasadzie jest to odsetek mniejszy niż błąd statystyczny.

Jednocześnie blisko połowa pracodawców (44,5%) nie składa żadnej deklaracji w tym względzie. Sytuacja społeczno-gospodarcza jest tak dynamiczna w ostatnich latach, że taka niejednoznaczna postawa pracodawców wydaje się być zrozumiała, zwłaszcza w związku ze zmianami technologicznymi wynikającymi z rewolucji przemysłowej 4.0, które pociągają za sobą również nowe potrzeby w obszarze zatrudnienia.

4.1 Powody planowanej redukcji zatrudnienia

Wykres 22 Powody planowanej redukcji zatrudnienia (w %)

Ze względu na to, że odsetek pracodawców, którzy zadeklarowali plany redukcji zatrudnienia jest minimalny (0,8%) – szczegółowa analiza tego wątku odnosi się jedynie do powodów tych planów.

Ci nieliczni pracodawcy, którzy planują redukcję zatrudnienia, jako powód takiej decyzji wskazywali odpowiedź „inne” (100,0% pracodawców) – jednocześnie nie wyjaśniając, jakie czynniki mają na uwadze.

5. Instrumenty powiatowych urzędów pracy wspierające tworzenie miejsc pracy

Tabela 3 Ocena przydatności działań powiatowych urzędów pracy (w %)

Instrument	% pracodawców, którzy uznają instrument za przydatny	% pracodawców, którzy planują starać się o takie wsparcie w ciągu 12 m-cy
staż	56,0	39,7
sfinansowanie szkolenia	52,0	11,2
prace interwencyjne	42,2	9,5
sfinansowanie wyposażenia miejsca pracy	40,8	15,8
refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 r.ż.	38,2	7,5
dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego w wieku 50+	36,8	4,3
refundacja składek na ubezpieczenia społeczne za bezrobotnych do 30 r.ż.	32,2	6,3
zwolnienie z opłacania składki na Fundusz Pracy za zatrudnione osoby powyżej 50 r.ż.	29,0	7,8
zwolnienie z opłacania składki na Fundusz Pracy oraz składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za zatrudnionych bezrobotnych do 30 r.ż.	27,3	6,3
roboty publiczne	23,6	8,0
świadczenie aktywizacyjne przy zatrudnieniu bezrobotnych powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka lub sprawowaniem opieki nad osobą zależną	22,4	1,4
przygotowanie zawodowe dorosłych	22,4	2,0
jednorazowa refundacja składek na ubezpieczenia społeczne	20,7	1,7
prace społecznie użyteczne	19,8	4,6
pożyczka na utworzenie miejsca pracy	19,0	3,4
grant na telepracę (utworzenie miejsca pracy w postaci telepracy dla bezrobotnych powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka lub sprawowaniem opieki nad osobą zależną)	12,1	1,7

6. Podstawowe informacje o badaniu

Zleceniodawca Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie

Wykonawca Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie (założenia badania, raporty)
Wioletta Pytko, Małgorzata Kawalec, Barbara Wołoszyńska

Market Research World Anna Sojka z Gliwic (ankietowanie, baza danych)

Okres lipiec – wrzesień 2019 rok

Obszar województwo podkarpackie (21 powiatów i 4 miasta na prawach powiatu)

Cel główny określenie potrzeb i oczekiwań przedsiębiorców/pracodawców tak w poszczególnych powiatach województwa podkarpackiego, jak i w skali regionalnej w zakresie zatrudniania pracowników w konkretnych zawodach oraz wymagań odnośnie posiadanych przez nich kwalifikacji i kompetencji zawodowych

7. Założenia metodologiczne badania

Badanie zrealizowano zgodnie z założeniami metodologicznymi opracowanymi przez pracowników Wydziału Informacji Statystycznej i Analiz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie – w oparciu o ilościowe metody pozyskiwania danych: internetowe wywiady kwestionariuszowe (technika CAWI) oraz telefoniczne wywiady kwestionariuszowe (technika CATI).

W ramach ilościowego badania **w odniesieniu do powiatu lubaczowskiego wykonano 348 wywiadów z pracodawcami** – w oparciu o przygotowany kwestionariusz ankiety. Próba badawcza była reprezentatywna dla powiatu (przy założeniach: poziomu ufności próby 95% i maksymalnym błędzie oszacowania 5%) – dobrana została w sposób warstwowo-losowy według wielkości przedsiębiorstwa oraz kryterium terytorialnego.

Przy podziale próby uwzględniającym kryterium liczebności pracowników nadreprezentowane były podmioty małe, średnie, duże i bardzo duże ze względu na znaczącą przewagę podmiotów mikro. Liczebność próby wyliczono na podstawie rejestru REGON przedsiębiorstw z województwa podkarpackiego według danych GUS na dzień 31.01.2019 roku.

Rozkład próby przedstawia się następująco:

Tabela 4 Rozkład próby badawczej w odniesieniu do wielkości firmy

Wielkość firmy	Zrealizowana próba badawcza	%
0 pracowników	51	14,7
1 – 9 pracowników	224	64,4
10 – 49 pracowników	66	19,0
50 – 249 pracowników	6	1,7
250 – 999 pracowników	1	0,3
1000 i więcej pracowników	0	0,0
powiat lubaczowski	348	100,0

Tabela 5 Rozkład próby badawczej w odniesieniu do typu działalności

Typ działalności	Zrealizowana próba badawcza	%
produkcyjny	49	14,1
handlowy	68	19,5
usługowy	206	59,2
inny	25	7,2
powiat lubaczowski	348	100,0

Tabela 6 Rozkład próby badawczej w odniesieniu do branży

Sekcja PKD	Zrealizowana próba badawcza	%
A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5	1,4
B - górnictwo i wydobywanie	13	3,7
C - przetwórstwo przemysłowe	43	12,4
D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	18	5,2
E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	0,6
F - budownictwo	26	7,5
G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	39	11,2
H - transport i gospodarka magazynowa	33	9,5
I - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	13	3,7
J - informacja i komunikacja	14	4,0
K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8	2,3
L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	7	2,0
M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	18	5,2
N - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	5	1,4
O - administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	13	3,7
P - edukacja	6	1,7
Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna	27	7,8
R - działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	20	5,7
S - pozostała działalność usługowa	38	10,9
powiat lubaczowski	348	100,0

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1	Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy (w %).....	3
Wykres 2	Powody planowanego zatrudniania pracowników (w %).....	4
Wykres 3	Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy – w firmach różnej wielkości (w %).....	5
Wykres 4	Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy – w różnych typach działalności (w %)	6
Wykres 5	Przewidywane zatrudnienie w perspektywie 3 lat (w %)	7
Wykres 6	Przewidywane zatrudnienie w perspektywie 5 lat (w %)	7
Wykres 7	Poszukiwani pracownicy w grupach zawodów (w %).....	8
Wykres 8	Poziom wykształcenia oczekiwany od kandydatów do pracy (w %).....	9
Wykres 9	Doświadczenie zawodowe oczekiwane od kandydatów do pracy (w %)	10
Wykres 10	Wymiar doświadczenia zawodowego oczekiwane od kandydatów do pracy (w %)	10
Wykres 11	Formalne potwierdzenie zawodu oczekiwane od kandydatów do pracy (w %).....	11
Wykres 12	Umiejętności oczekiwane od kandydatów do pracy (w %)	11
Wykres 13	Poszukiwanie pracowników przez pracodawców w ciągu ostatnich 3 lat (w %).....	14
Wykres 14	Problemy pracodawców ze znalezieniem pracowników w ciągu ostatnich 3 lat (w %)	14
Wykres 15	Powody problemów pracodawców ze znalezieniem pracowników (w %)	15
Wykres 16	Problemy pracodawców ze znalezieniem pracowników – w firmach różnej wielkości (w %).....	16
Wykres 17	Problemy pracodawców ze znalezieniem pracowników – w różnych typach działalności (w %)...	17
Wykres 18	Dotychczasowe problemy ze znalezieniem pracowników a obecne plany zatrudnieniowe (w %)	18
Wykres 19	Odsetek pracodawców, którzy zgłaszają problem ze znalezieniem pracowników na określone stanowiska pracy	19
Wykres 20	Sposoby rozwiązywania problemów ze znalezieniem pracowników (w %)	20
Wykres 21	Planowana redukcja zatrudnienia w perspektywie 12 miesięcy (w %)	21
Wykres 22	Powody planowanej redukcji zatrudnienia (w %)	22

SPIS TABEL

Tabela 1	Umiejętności oczekiwane od kandydatów do pracy – w odniesieniu do wielkich grup zawodów (w %).....	12
Tabela 2	Kompetencje „miękkie” oczekiwane przez pracodawców (wskazane w pytaniu otwartym).....	13
Tabela 3	Ocena przydatności działań powiatowych urzędów pracy (w %)	23
Tabela 4	Rozkład próby badawczej w odniesieniu do wielkości firmy	25
Tabela 5	Rozkład próby badawczej w odniesieniu do typu działalności	25
Tabela 6	Rozkład próby badawczej w odniesieniu do branży	26

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1	Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy.....	28
Załącznik 2	Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 3 lat.....	31
Załącznik 3	Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 5 lat.....	34
Załącznik 4	Kwestionariusz ankiety	36

Załącznik 1 Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy

Zawody podawane w ramach kwestionariuszy ankiet przez pracodawców zostały zakodowane do zawodów zgodnych z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności⁵. W części przypadków zaklasyfikowanie na podstawie wypowiedzi pracodawcy było trudne i może nie odzwierciedlać w pełni intencji ze względu na brak dookreślenia zawodu i/lub brak odpowiednika w klasyfikacji. W części przypadków braku dookreślenia zawodu – posłużono się nazwą bardziej ogólną, zastępując kolejne cyfry w kodzie oznaczeniem „x” (np. inżyniera bez wskazania specjalizacji kodowano jako 214xxx, pod „xxx” rozumiejąc dalszą część kodu – inżynierowie w KZiS przypisane mają kody od 214101 do 214990). W zestawieniu uwzględniono również liczbę poszukiwanych pracowników, wobec których nie określono zawodu (np. „jeszcze nie wiadomo”, „nie wymagamy konkretnego zawodu”) – oznaczono ich jako „xxxxxx”.

W zestawieniu zawarto odsetek, jaki osoby o danym zawodzie stanowią wśród poszukiwanych pracowników (w stosunku do 100%, czyli wszystkich pracowników poszukiwanych w ciągu najbliższych 12 m-cy zgłoszonych w ramach badania) oraz odsetek pracodawców (spośród wszystkich), którzy takich pracowników będą potrzebować. Należy podkreślić, że w części przypadków zawód odnosi się do wąskiej specjalizacji (np. operator koparki), w części natomiast obejmuje szerszy zakres stanowisk (np. inżynier).

Zawód (zakodowany wg KZiS)	Kod zawodu	Odsetek poszukiwanych pracowników	Odsetek pracodawców poszukujących pracowników w zawodzie
GRUPA 1 - PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY		0,000	
GRUPA 2 - SPECJALIŚCI		25,357	
Opiekun klienta	243302	5,476	2,011
Inżynier geodeta ⁶	21650x	2,738	1,149
Fizjoterapeuta	229201	2,619	0,287
Ekonomista	263102	2,619	0,287
Analitik finansowy	241306	2,500	0,287
Specjalista do spraw rozwoju oprogramowania systemów informatycznych	251202	2,500	0,287
Inżynier budownictwa ⁷	21420x	1,071	0,287
Specjalista do spraw kadr	242307	0,952	0,287
Specjalista do spraw sprzedaży	243305	0,952	0,862
Specjalista komunikacji społecznej	263510	0,833	0,287
Specjalista administracji publicznej	242217	0,595	0,862
Reporter radiowy / telewizyjny / prasowy	264205	0,595	0,287
Inżynier inżynierii chemicznej	214501	0,476	0,287
Pielęgniarka	222101	0,476	0,287

⁵ Klasyfikacja wynikająca z Rozporządzenia MPiPS z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U.2018.227 j.t.).

⁶ Zakodowano wspólnie inżynierów geodetów, wobec których nie określono specjalizacji.

⁷ Zakodowano wspólnie inżynierów budownictwa, wobec których nie określono specjalizacji.

Specjalista bankowości	241304	0,357	0,287
Specjalista do spraw szkoleń	242403	0,357	0,287
Specjalista sprzedaży internetowej	243109	0,119	0,287
Nauczyciel ⁸	233xxx	0,119	0,287
GRUPA 3 - TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL		11,786	
Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej ⁹	313904	3,571	0,287
Przedstawiciel handlowy	332203	2,619	1,149
Higienistka stomatologiczna	325102	1,071	0,287
Pozostali urzędnicy do spraw świadczeń społecznych	335390	1,071	0,287
Animator kultury	343901	1,071	0,575
Księgowy	331301	0,476	0,575
Bibliotekarz	343301	0,476	0,287
Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	325502	0,357	0,287
Technik telekomunikacji	352203	0,357	0,287
Technik mechanik	311504	0,238	0,575
Pracownik centrum elektronicznej obsługi klienta	332202	0,238	0,287
Opiekun osoby starszej	341202	0,238	0,287
GRUPA 4 - PRACOWNICY BIUROWI		11,071	
Technik prac biurowych ¹⁰	411004	5,714	2,874
Sekretarka	412001	5,000	0,575
Magazynier	432103	0,357	0,862
GRUPA 5 - PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY		19,048	
Sprzedawca	522301	10,119	2,874
Doradca klienta	524902	4,643	1,149
Robotnik gospodarczy	515303	2,738	0,575
Telemarketer	524404	0,833	0,287
Fryzjer	514101	0,238	0,287
Opiekun medyczny	532102	0,238	0,287
Kelner	513101	0,119	0,287
Barman	513202	0,119	0,287
GRUPA 6 - ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY		0,000	
GRUPA 7 - ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY		14,881	
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	722308	2,976	0,575
Frezer	722301	2,619	0,287
Elektryk	741103	2,381	0,287
Mechanik pojazdów samochodowych	723103	1,786	0,862
Hydraulik	712601	1,071	0,287
Brukarz	711205	0,952	0,287
Konserwator budynków i stanu technicznego pomieszczeń	711101	0,714	0,287
Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	712604	0,714	0,287

⁸ Zakodowano wspólnie nauczycieli, wobec których nie określono specjalizacji (dziedziny nauki).

⁹ W ramach zawodu zakodowano wszystkie wskazania dot. pracowników produkcji, pracowników linii produkcyjnej, pracowników przemysłowych itp.

¹⁰ W ramach zawodu zakodowano wszystkie wskazania dot. pracowników biurowych, pracowników kancelaryjnych, pomocy administracyjnych itp. – niezależnie od oczekiwanego od nich poziomu wykształcenia (w większości przypadków wyższego).

Cieśla szalunkowy	711502	0,595	0,287
Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	711990	0,357	0,575
Tokarz ¹¹	7x231x	0,357	0,287
Pozostali monterzy elektronicy i serwisanci urządzeń elektronicznych	742190	0,238	0,575
Serwisant sprzętu komputerowego	742208	0,119	0,287
GRUPA 8 - OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ		1,071	
Kierowca ¹²	833xxx	0,714	1,149
Monter ¹³	821xxx	0,238	0,287
Operator maszyn i urządzeń ¹⁴	81xxxx	0,119	0,287
GRUPA 9 - PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE		6,429	
Pomocniczy robotnik budowlany	931301	2,857	0,575
Konserwator części / sprzętu	932901	1,190	0,575
Sprzątaczką biurową	911207	0,952	0,575
Pomoc kuchenna	941201	0,833	0,575
Woźny	962906	0,595	0,575
PRACOWNICY, WOBEC KTÓRYCH NIE WSKAZANO OCZEKIWANEGO ZAWODU		10,357	
brak wskazania zawodu	xxxxxx	10,357	3,161
ŁĄCZNIE		100,000	

¹¹ Zakodowano wspólnie tokarzy, wobec których nie określono specjalizacji (materiału i sposobu obróbki).

¹² Zakodowano wspólnie kierowców, wobec których nie określono specjalizacji (kategorii prawa jazdy).

¹³ Zakodowano wspólnie monterów, wobec których nie określono specjalizacji (zakresu i dziedziny wykonywanych prac).

¹⁴ Zakodowano wspólnie operatorów maszyn i urządzeń, wobec których nie określono specjalizacji (charakteru obsługiwanych maszyn i urządzeń).

Załącznik 2 Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 3 lat

W odniesieniu do planów 3-letnich pracodawcy wskazywali jedynie zapotrzebowanie na zawody, bez określania liczby pracowników (jako trudne do przewidzenia w tak odległej perspektywie) – stąd zestawienie odnosi się do odsetka pracodawców poszukujących pracowników w danym zawodzie.

Zawody podawane w ramach kwestionariuszy ankiet przez pracodawców zostały zakodowane do zawodów zgodnych z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności¹⁵. W części przypadków zaklasyfikowanie na podstawie wypowiedzi pracodawcy było trudne i może nie odzwierciedlać w pełni intencji ze względu na brak dookreślenia zawodu i/lub brak odpowiednika w klasyfikacji. W części przypadków braku dookreślenia zawodu – posłużono się nazwą bardziej ogólną, zastępując kolejne cyfry w kodzie oznaczeniem „X” (np. inżyniera bez wskazania specjalizacji kodowano jako 214xxx, pod „xxx” rozumiejąc dalszą część kodu – inżynierowie w KZiS przypisane mają kody od 214101 do 214990). W zestawieniu uwzględniono również liczbę poszukiwanych pracowników, wobec których nie określono zawodu (np. „jeszcze nie wiadomo”, „nie wymagamy konkretnego zawodu”) – oznaczono ich jako „xxxxx”.

W zestawieniu zawarto odsetek pracodawców (spośród wszystkich), którzy takich pracowników będą potrzebować. Należy podkreślić, że w części przypadków zawód odnosi się do wąskiej specjalizacji (np. operator koparki), w części natomiast obejmuje szerszy zakres stanowisk (np. inżynier).

Zawód (zakodowany wg KZiS)	Kod zawodu	Odsetek pracodawców poszukujących pracowników w zawodzie
GRUPA 1 - PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY		
GRUPA 2 - SPECJALIŚCI		
Pozostali specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkim	242390	2,874
Specjalista do spraw sprzedaży	243305	1,724
Pielęgniarka	222101	0,862
Specjalista do spraw rozwoju oprogramowania systemów informatycznych	251202	0,575
Psycholog	263401	0,575
Inżynier ¹⁶	214xxx	0,575
Nauczyciel ¹⁷	233xxx	0,575
Lekarz	221101	0,287
Logopeda	229402	0,287
Psychoterapeuta	229905	0,287
Pozostali nauczyciele szkół specjalnych	235290	0,287
Specjalista bankowości	241304	0,287
Analitik finansowy	241306	0,287
Koordynator projektów unijnych	242102	0,287
Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	242309	0,287

¹⁵ Klasyfikacja wynikająca z Rozporządzenia MPiPS z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U.2018.227 j.t.).

¹⁶ Zakodowano wspólnie inżynierów, wobec których nie określono specjalizacji (dziedziny).

¹⁷ Zakodowano wspólnie nauczycieli, wobec których nie określono specjalizacji (dziedziny nauki).

Specjalista marketingu społecznego	263409	0,287
Inżynier geodeta ¹⁸	21650x	0,287
GRUPA 3 - TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL		
Technik mechanik	311504	1,149
Opiekun osoby starszej	341202	0,862
Opiekun w domu pomocy społecznej	341203	0,575
Asystent rodziny	341207	0,575
Pracownik galerii / muzeum	343302	0,575
Inspektor ochrony przeciwpożarowej	311214	0,287
Opiekunka dziecięca	325905	0,287
Ekspozytor towarów (merchandiser)	332201	0,287
Spedytor	333105	0,287
Asystent osoby niepełnosprawnej	341201	0,287
Opiekunka środowiskowa	341204	0,287
Pracownik socjalny	341205	0,287
Florysta	343203	0,287
Bibliotekarz	343301	0,287
Animator kultury	343901	0,287
GRUPA 4 - PRACOWNICY BIUROWI		
Technik prac biurowych ¹⁹	411004	1,437
Administrator nieruchomości	411001	0,287
Magazynier	432103	0,287
GRUPA 5 - PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY		
Sprzedawca	522301	2,011
Kelner	513101	0,575
Kucharz	512001	0,287
Barman	513202	0,287
Robotnik gospodarczy	515303	0,287
Opiekun medyczny	532102	0,287
Opiekunka domowa	532201	0,287
Ratownik wodny	541906	0,287
GRUPA 6 - ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY		
GRUPA 7 - ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY		
Elektryk	741103	0,575
Monter / konserwator instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	712703	0,287
Mechanik pojazdów samochodowych	723103	0,287
Serwisant sprzętu komputerowego	742208	0,287
GRUPA 8 - OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ		
Kierowca ²⁰	833xxx	1,149
Kierowca samochodu ciężarowego	833203	0,287
GRUPA 9 - PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE		

¹⁸ Zakodowano wspólnie inżynierów geodetów, wobec których nie określono specjalizacji.

¹⁹ W ramach zawodu zakodowano wszystkie wskazania dot. pracowników biurowych, pracowników kancelaryjnych, pomocy administracyjnych itp. – niezależnie od oczekiwanego od nich poziomu wykształcenia (w większości przypadków wyższego).

²⁰ Zakodowano wspólnie kierowców, wobec których nie określono specjalizacji (kategorii prawa jazdy).

Sprzątaczką biurowa	911207	0,287
Woźny	962906	0,287
PRACOWNICY, WOBEC KTÓRYCH NIE WSKAZANO OCZEKIWANEGO ZAWODU		
brak wskazania zawodu	xxxxxx	0,575

Załącznik 3 Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 5 lat

W odniesieniu do planów 5-letnich pracodawcy wskazywali jedynie zapotrzebowanie na zawody, bez określania liczby pracowników (jako trudne do przewidzenia w tak odległej perspektywie) – stąd zestawienie odnosi się do odsetka pracodawców poszukujących pracowników w danym zawodzie.

Zawody podawane w ramach kwestionariuszy ankiet przez pracodawców zostały zakodowane do zawodów zgodnych z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności²¹. W części przypadków zaklasyfikowanie na podstawie wypowiedzi pracodawcy było trudne i może nie odzwierciedlać w pełni intencji ze względu na brak dookreślenia zawodu i/lub brak odpowiednika w klasyfikacji. W części przypadków braku dookreślenia zawodu – posłużono się nazwą bardziej ogólną, zastępując kolejne cyfry w kodzie oznaczeniem „X” (np. inżyniera bez wskazania specjalizacji kodowano jako 214xxx, pod „xxx” rozumiejąc dalszą część kodu – inżynierowie w KZiS przypisane mają kody od 214101 do 214990). W zestawieniu uwzględniono również liczbę poszukiwanych pracowników, wobec których nie określono zawodu (np. „jeszcze nie wiadomo”, „nie wymagamy konkretnego zawodu”) – oznaczono ich jako „xxxxx”.

W kwestionariuszu ankiety w ramach odpowiedzi na pytanie dotyczące planów 5-letnich istniała opcja wskazania tych samych zawodów, co w odniesieniu do planów 3-letnich. W takich przypadkach zostały one skopiowane i są uwzględnione na poniższej liście.

W zestawieniu zawarto odsetek pracodawców (spośród wszystkich), którzy takich pracowników będą potrzebować. Należy podkreślić, że w części przypadków zawód odnosi się do wąskiej specjalizacji (np. operator koparki), w części natomiast obejmuje szerszy zakres stanowisk (np. inżynier).

Zawód (zakodowany wg KZiS)	Kod zawodu	Odsetek pracodawców poszukujących pracowników w zawodzie
GRUPA 1 - PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY		
Dyrektor generalny	112007	0,287
GRUPA 2 - SPECJALIŚCI		
Pozostali specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkim	242390	2,299
Specjalista do spraw sprzedaży	243305	1,437
Pielęgniarka	222101	0,575
Inżynier ²²	214xxx	0,575
Lekarz	221101	0,287
Logopeda	229402	0,287
Psychoterapeuta	229905	0,287
Specjalista bankowości	241304	0,287
Analityk finansowy	241306	0,287
Koordynator projektów unijnych	242102	0,287
Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	242309	0,287

²¹ Klasyfikacja wynikająca z Rozporządzenia MPiPS z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U.2018.227 j.t.).

²² Zakodowano wspólnie inżynierów, wobec których nie określono specjalizacji (dziedziny).

Specjalista do spraw rozwoju oprogramowania systemów informatycznych	251202	0,287
Psycholog	263401	0,287
Specjalista marketingu społecznego	263409	0,287
Inżynier geodeta ²³	21650x	0,287
Nauczyciel ²⁴	233xxx	0,287
GRUPA 3 - TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL		
Technik mechanik	311504	0,862
Opiekun osoby starszej	341202	0,575
Opiekun w domu pomocy społecznej	341203	0,575
Pracownik galerii / muzeum	343302	0,575
Inspektor ochrony przeciwpożarowej	311214	0,287
Ekspozytor towarów (merchandiser)	332201	0,287
Spedytor	333105	0,287
Asystent osoby niepełnosprawnej	341201	0,287
Florysta	343203	0,287
Bibliotekarz	343301	0,287
GRUPA 4 - PRACOWNICY BIUROWI		
Technik prac biurowych ²⁵	411004	1,149
Magazynier	432103	0,287
GRUPA 5 - PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY		
Sprzedawca	522301	1,149
Kelner	513101	0,575
Kucharz	512001	0,287
Barman	513202	0,287
Robotnik gospodarczy	515303	0,287
Opiekun medyczny	532102	0,287
GRUPA 6 - ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY		
GRUPA 7 - ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY		
Mechanik pojazdów samochodowych	723103	0,287
Elektryk	741103	0,287
GRUPA 8 - OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ		
Kierowca ²⁶	833xxx	0,862
Kierowca samochodu ciężarowego	833203	0,287
GRUPA 9 - PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE		
PRACOWNICY, WOBEC KTÓRYCH NIE WSKAZANO OCZEKIWANEGO ZAWODU		
brak wskazania zawodu	xxxxxx	0,287

²³ Zakodowano wspólnie inżynierów geodetów, wobec których nie określono specjalizacji.

²⁴ Zakodowano wspólnie nauczycieli, wobec których nie określono specjalizacji (dziedziny nauki).

²⁵ W ramach zawodu zakodowano wszystkie wskazania dot. pracowników biurowych, pracowników kancelaryjnych, pomocy administracyjnych itp. – niezależnie od oczekiwanego od nich poziomu wykształcenia (w większości przypadków wyższego).

²⁶ Zakodowano wspólnie kierowców, wobec których nie określono specjalizacji (kategorii prawa jazdy).

Załącznik 4 Kwestionariusz ankiety

METRYCZKA

M1. Ilu pracowników zatrudnia Państwa firma/institucja? (pytanie jednokrotnego wyboru)
☐ nie zatrudniam obecnie pracowników
☐ 1 do 9 pracowników
☐ od 10 do 49 pracowników
☐ od 50 do 249 pracowników
☐ od 250 do 999 pracowników
☐ 1000 i więcej pracowników

M2. Proszę wskazać w jakiej branży działa Państwa firma/institucja.

(ankieter prosi o podanie kodu PKD głównej działalności firmy [z dokładnością do konkretnego symbolu – np. 85.59.B – Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane] lub w przypadku braku jego znajomości – określenie profilu firmy w celu późniejszego zakodowania)

.....

M3. Proszę określić w jakiej sekcji PKD mieści się Państwa główna działalność (ewentualnie ankieter przekodowuje informację pozyskaną w ramach pytania M2)	
☐ sekcja A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	☐ sekcja L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
☐ sekcja B - górnictwo i wydobywanie	☐ sekcja M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
☐ sekcja C - przetwórstwo przemysłowe	☐ sekcja N - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
☐ sekcja D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	☐ sekcja O - administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
☐ sekcja E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	☐ sekcja P – edukacja
☐ sekcja F – budownictwo	☐ sekcja Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna
☐ sekcja G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	☐ sekcja R - działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
☐ sekcja H - transport i gospodarka magazynowa	☐ sekcja S - pozostała działalność usługowa
☐ sekcja I - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	☐ sekcja T - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
☐ sekcja J - informacja i komunikacja	☐ sekcja U - organizacje i zespoły eksterytorialne
☐ sekcja K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa	

M4. Proszę wskazać w jakim powiecie zlokalizowana jest Państwa firma/institucja.

(ankieter prosi o podanie powiatu)

.....

M5. Proszę określić przeważający charakter działalności Państwa firmy/institucji.*(ankieter prosi o podanie przeważającego charakteru działalności firmy/institucji)* produkcyjny usługowy handlowy inny, jaki?**PYTANIA KWESTIONARIUSZOWE****1. Czy w ciągu najbliższych 12 miesięcy w Państwa firmie/institucji planowane jest zatrudnienie nowych pracowników?***(pytanie jednokrotnego wyboru)* tak raczej tak raczej nie /przejdźcie do pytania 4/ nie /przejdźcie do pytania 4/ trudno powiedzieć /przejdźcie do pytania 4/**2. Z jakiego powodu planowane jest zatrudnienie nowych pracowników?***(pytanie wielokrotnego wyboru)* inwestycje w modernizację firmy (nowe technologie, maszyny, urządzenia, np. planowany zakup sprzętu wymagającego obsługi przez osoby o nowych umiejętnościach) rozszerzenie działalności firmy (np. wprowadzenie nowej linii produkcyjnej, rozszerzenie katalogu usług) poszerzenie rynków zbytu (np. rozszerzenie działalności z rynku lokalnego na krajowy, wejście na rynki zagraniczne) wzrost sprzedaży produktów/usług firmy otwarcie nowego oddziału firmy zmiany w firmie (np. zmiana struktury firmy) potrzeba uzupełniania stanowisk pracy ze względu na odejścia pracowników z pracy (z powodu zmiany pracy) potrzeba uzupełniania stanowisk pracy ze względu na odejścia pracowników z pracy (z powodu odejścia na emeryturę/rentę lub inne świadczenia społeczne) brak pracowników w firmie o odpowiednich kwalifikacjach inne, jakie?**3. W jakich zawodach Państwa firma/institucja planuje zatrudnienie nowych pracowników w ciągu najbliższych 12 miesięcy? Proszę określić zawody możliwie jak najdokładniej.***(ankieter prosi o wskazanie co najmniej 1, a maksymalnie 5 zawodów/stanowisk)*

Zawód / stanowisko 1 – ile osób?

Zawód / stanowisko 2 – ile osób?

Zawód / stanowisko 3 – ile osób?

Zawód / stanowisko 4 – ile osób?

Zawód / stanowisko 5 – ile osób?

 trudno powiedzieć /przejdźcie do pytania 4/

/Blok pytań odnoszących się do poszczególnych wskazanych zawodów/

Porozmawiajmy teraz o Państwa oczekiwaniach względem kandydatów ubiegających się o to stanowisko, to jest na temat tego, kogo chcieliby Państwo zatrudnić.

3.1. Jaki poziom wykształcenia będzie oczekiwany od kandydatów? Proszę precyzyjnie określić poziomy i kierunki kształcenia.

(pytanie jednokrotnego wyboru; w przypadku podania wykształcenia zasadniczego zawodowego, średniego technicznego bądź wyższego, ankieter dopytuje o kierunek i wpisuje go w odpowiednim polu, np. cukiernik, prawo administracyjne, finanse i rachunkowość, budownictwo drogowe)

- podstawowe
- gimnazjalne
- zasadnicze zawodowe, jaki kierunek/specjalność/nieważne?
- średnie ogólnokształcące
- średnie zawodowe lub policealne, jaki kierunek/specjalność/nieważne?
- wyższe, jaki kierunek/specjalność/obszar kształcenia/nieważne?
- brak konkretnych oczekiwań

3.2. Czy od kandydatów będzie oczekiwane doświadczenie zawodowe?

(pytanie jednokrotnego wyboru; w przypadku wyboru przez respondenta odpowiedzi „tak”, ankieter dopytuje dodatkowo o rodzaj doświadczenia i czas jego trwania; dopuszcza się możliwość zaznaczenia jednocześnie doświadczenia ogólnego oraz na podobnym stanowisku)

- tak
 - ogólne:
 - krótsze niż rok
 - od roku do 2 lat
 - od 2 lat do 5 lat
 - powyżej 5 lat
 - na podobnym stanowisku:
 - krótsze niż rok
 - od roku do 2 lat
 - od 2 lat do 5 lat
 - powyżej 5 lat
- nie
- trudno powiedzieć

3.3. Czy od kandydatów będzie oczekiwane formalne potwierdzenie posiadanego zawodu/kwalifikacji?

(w przypadku odpowiedzi „tak” możliwość wielokrotnego wyboru)

- tak – jakie?
 - studia kierunkowe
 - tytuł technika
 - świadectwo ukończenia szkoły zawodowej/branżowej
 - ukończony kurs/szkolenie w tym zakresie – jakie?
 - posiadane uprawnienie (np. prawo jazdy, książeczka spawacza)
 - inne – jakie?.....
- nie
- trudno powiedzieć

3.4. Jakie umiejętności będą wymagane od kandydatów ubiegających się o to stanowisko?

(pytanie wielokrotnego wyboru)

- dotyczące obsługi urządzeń i maszyn
- dotyczące wykonywania czynności innych niż obsługa urządzeń i maszyn
- dotyczące obsługi programów komputerowych
- dotyczące znajomości języków obcych
- dotyczące posiadania prawa jazdy
- dotyczące obsługi klienta
- inne, jakie?
- trudno powiedzieć
- brak konkretnych oczekiwań

3.5. Jakie kompetencje (zdolności i/lub predyspozycje psychospołeczne) powinni posiadać kandydaci ubiegający się o to stanowisko? Proszę wymienić maksymalnie 5 najważniejszych kompetencji oczekiwanych od kandydatów.

(ankieter odczyta pytanie i wpisze cechy wskazane przez respondentów; w przypadku braku oczekiwań co do cech i zdolności kandydatów, pola pozostaną puste)

-
-
-
-
-

/Koniec bloku pytań dot. konkretnego zawodu/stanowiska/

4. Na jakich pracowników Państwa firmy/instytucji prognozują Państwo zapotrzebowanie w ciągu najbliższych 3 lat? Proszę określić zawody/stanowiska możliwie jak najdokładniej.

(ankieter prosi o wskazanie co najmniej 1, a maksymalnie 5 zawodów/stanowisk)

nie przewiduje się zapotrzebowania

trudno powiedzieć

na następujące zawody:

Zawód / stanowisko 1

Zawód / stanowisko 2

Zawód / stanowisko 3

Zawód / stanowisko 4

Zawód / stanowisko 5

5. Na jakich pracowników Państwa firmy/instytucji prognozują Państwo zapotrzebowanie w ciągu najbliższych 5 lat? Proszę określić zawody/stanowiska możliwie jak najdokładniej.

(ankieter prosi o wskazanie co najmniej 1, a maksymalnie 5 zawodów/stanowisk)

nie przewiduje się zapotrzebowania

trudno powiedzieć

na takie same zawody jak w przypadku 3 lat

na inne zawody niż w przypadku 3 lat – jakie?

Zawód / stanowisko 1

Zawód / stanowisko 2

Zawód / stanowisko 3

Zawód / stanowisko 4

Zawód / stanowisko 5

6. Czy Państwa firma/instytucja napotkała w ciągu ostatnich 3 lat na problemy ze znalezieniem odpowiedniego pracownika?

(pytanie jednokrotnego wyboru)

nie dotyczy – w tym czasie nie poszukiwaliśmy nowych pracowników

tak

raczej tak

raczej nie /przejdźcie do pytania 10/

nie /przejdźcie do pytania 10/

trudno powiedzieć /przejdźcie do pytania 10/

7. Jakich stanowisk dotyczyły te problemy?

(pytanie wielokrotnego wyboru)

kierowniczych

specjalistycznych

techników i innego średniego personelu

pracowników biurowych

pracowników usług i sprzedawców

rolników, ogrodników, leśników i rybaków

robotników przemysłowych i rzemieślników

operatorów i monterów

pracowników wykonujących prace proste

8. Czym były spowodowane te problemy?

(pytanie wielokrotnego wyboru; dodatkowo ankieter wstawia znak „x” przy problemie, który dla respondenta był najważniejszy)

**najważniejszy
problem**

brak osób zainteresowanych podjęciem zatrudnienia

brak osób posiadających wymagany zawód

brak osób posiadających odpowiednie umiejętności zawodowe

brak osób posiadających odpowiednie doświadczenie zawodowe

brak osób posiadających wymagane uprawnienia

brak osób posiadających odpowiednie kompetencje społeczne (np. umiejętność pracy w grupie)

brak osób posiadających odpowiednie kompetencje menedżerskie (np. umiejętność organizacji pracy zespołu)

brak osób posiadających odpowiednie predyspozycje osobiste (np. uczciwość, pracowitość, samodzielność)

kandydaci mają niski poziom motywacji do pracy

kandydatom nie odpowiadają proponowane warunki pracy

kandydaci mają zbyt duże oczekiwania płacowe

rezygnacje z zatrudnienia na jego początkowym etapie

inne, jakie?

9. W jaki sposób reagowali Państwo na te problemy?

(pytanie wielokrotnego wyboru)

kontynuowaliśmy poszukiwania w dotychczasowy sposób

rozszerzaliśmy sposoby ogłaszania ofert pracy (np. w prasie, Internecie, na billboardach, na targach pracy)

angażowaliśmy agencje zatrudnienia

stworzyliśmy program poszukiwania nowych przez polecenia obecnych pracowników

szukaliśmy pracowników w innych firmach (proponowaliśmy lepsze warunki)

zatrudnialiśmy osoby pomimo braku poszukiwanych kwalifikacji/kompetencji

zmienialiśmy warunki zatrudnienia (np. podnosiliśmy propozycje płacy dla nowozatrudnionych pracowników)

zmienialiśmy warunki pracy (np. wprowadzaliśmy bonusy dla nowozatrudnionych pracowników)

wprowadzaliśmy programy przyjazne nowozatrudnianym pracownikom (np. ścieżki awansu i szkoleń)

współpracowaliśmy ze szkołami/uczelniami (np. patronat nad kształceniem kadr)

realizowaliśmy programy stażowe dla uczniów/studentów

rezygnowaliśmy z zatrudnienia (ograniczyliśmy rozwój liczebny firmy)

inne, jakie?

10. Powiatowe urzędy pracy oferują szereg instrumentów ułatwiających tworzenie miejsc pracy. Proszę je ocenić w kontekście 2 kolejnych pytań.

(ankieter odczytuje wszystkie formy wsparcia i zadaje względem każdego z nich 2 kolejne pytania z tabeli)

instrument	Proszę ocenić przydatność instrumentu dla pracodawcy (ankieter zaznacza cyfrę na skali od 1 do 5 lub zakreśla „nie znam”, jeżeli respondent nie zna danego instrumentu) ²⁷		Czy planują Państwo starać się o uzyskanie tego typu wsparcia w ciągu najbliższych 12 m-cy?	
			Tak	Nie
☐ sfinansowanie wyposażenia miejsca pracy	1__2__3__4__5	☐ nie znam		
☐ pożyczka na utworzenie miejsca pracy	1__2__3__4__5	☐ nie znam		
☐ staż	1__2__3__4__5	☐ nie znam		
☐ sfinansowanie szkolenia	1__2__3__4__5	☐ nie znam		
☐ prace interwencyjne	1__2__3__4__5	☐ nie znam		
☐ prace społecznie użyteczne	1__2__3__4__5	☐ nie znam		
☐ roboty publiczne	1__2__3__4__5	☐ nie znam		
☐ przygotowanie zawodowe dorosłych	1__2__3__4__5	☐ nie znam		
☐ jednorazowa refundacja składek na ubezpieczenia społeczne	1__2__3__4__5	☐ nie znam		
☐ świadczenie aktywizacyjne przy zatrudnieniu bezrobotnych powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka lub sprawowaniem opieki nad osobą zależną	1__2__3__4__5	☐ nie znam		
☐ dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego w wieku 50+	1__2__3__4__5	☐ nie znam		
☐ grant na telepracę (utworzenie miejsca pracy w postaci telepracy dla bezrobotnych powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka lub sprawowaniem opieki nad osobą zależną)	1__2__3__4__5	☐ nie znam		
☐ zwolnienie z opłacania składki na Fundusz Pracy oraz składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za zatrudnionych bezrobotnych do 30 r.ż.	1__2__3__4__5	☐ nie znam		
☐ zwolnienie z opłacania składki na Fundusz Pracy za zatrudnione osoby powyżej 50 r.ż.	1__2__3__4__5	☐ nie znam		
☐ refundacja składek na ubezpieczenia społeczne za bezrobotnych do 30 r.ż.	1__2__3__4__5	☐ nie znam		
☐ refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 r.ż.	1__2__3__4__5	☐ nie znam		

²⁷Skala od 1 do 5, gdzie 1 oznacza „w ogóle nieprzydatny”, a 5 oznacza „zdecydowanie przydatny”.

11. Czy w ciągu najbliższych 12 miesięcy w Państwa firmie/instytucji przewidywana jest redukcja pracowników (zwolnienia)?

☐ nie przewiduje się redukcji zatrudnienia
☐ trudno powiedzieć
☐ przewiduje się redukcję liczby pracowników w następujących zawodach/stanowiskach:
Zawód / stanowisko 1 – ile osób?
Zawód / stanowisko 2 – ile osób?
Zawód / stanowisko 3 – ile osób?
Zawód / stanowisko 4 – ile osób?
Zawód / stanowisko 5 – ile osób?

12. Z jakiego powodu przewidywana jest redukcja pracowników (zwolnienia)?

(pytanie wielokrotnego wyboru)

☐ zmiany technologiczne (np. planowany zakup sprzętu zastępującego pracę pracowników, postępująca cyfryzacja powodująca redukcję liczby pracowników)
☐ zmniejszająca się liczba zamówień na produkty/usługi firmy
☐ zmniejszająca się opłacalność prowadzonej działalności
☐ przewidywane bankructwo firmy
☐ planowane zamknięcie firmy
☐ planowane połączenie firmy z innym podmiotem gospodarczym
☐ zlecenie części zadań podwykonawcom zewnętrznym
☐ zmiany w firmie (np. zamknięcie części produkcji, przekierowanie produkcji na inne obszary, zmiana profilu firmy)
☐ przewidywane zahamowanie w gospodarce (np. redukcja liczby zleceń, trudności finansowe kontrahentów)
☐ inne, jakie?